

Miejski Ośrodek Pomocy
Społecznej w Elku

Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elku
za rok 2020

ELK, CZERWIEC 2021

WYJAŚNIENIA SKRÓTÓW I ZWROTÓW UŻYTYCH W SPRAWOZDANIU

- CIS** – centrum integracji społecznej
DPS – dom pomocy społecznej
ECRS STAJNIA, STAJNIA – Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej STAJNIA
EFS – Europejski Fundusz Społeczny
FEAD – Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym
FP – Fundusz Pracy
KIS – klub integracji społecznej
KOMR – Krajowy Ośrodek Mieszkalno-Rehabilitacyjny
MKIS – młodzieżowy klub integracji społecznej
MKRPA – Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
MOPS, Ośrodek – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku
MRPiPS – Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
MZK – Miejski Zakład Komunikacji
NFZ – Narodowy Fundusz Zdrowia
NGO – organizacje pozarządowe
NK – procedura „Niebieskie Karty”
NK-A – procedura „Niebieskie Karty” część A - wszczyna procedurę
NK-C – procedura „Niebieskie Karty” część C, wypełniana jest z osobą wobec, której zachodzi podejrzenie, że doznaje przemocy w rodzinie
NK-D – procedura „Niebieskie Karty” część D, wypełniana jest z osobą wobec, której zachodzi podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie
OHP – Ochotniczy Hufiec Pracy
OTU – Ośrodek Terapii Uzależnień
PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku
POKL – Program Operacyjny Kapitał Ludzki
POMOST – oprogramowanie do obsługi sprawozdań ośrodka pomocy społecznej
PTU – Poradnia Terapii Uzależnień w Ełku
PUP – Powiatowy Urząd Pracy w Ełku
RPO – Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
SKO – Samorządowe Kolegium Odwoławcze
SM – osoby chore na stwardnienie rozsiane
ŚDS – Środowiskowy Dom Samopomocy Lawendowy Zakątek
UE – Unia Europejska
Ustawa lub u.p.s – ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
ZFŚS, FŚS – zakładowy fundusz świadczeń socjalnych
ZI – Zespół Interdyscyplinarny
ZOL – zakład opiekuńczo-leczniczy
ZPO – zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy
ZPCH – zakład pracy chronionej
↑↓-oznacza odpowiednio wzrost/spadek w stosunku do 2019 r.

Spis treści

I. Wprowadzenie.....	3
II. Informacje ogólne	4
III. Informacja o osobach i rodzinach korzystających z pomocy i wsparcia	6
IV. Realizacja zadań w zakresie pomocy społecznej	11
4.1 Świadczenia pieniężne i niepieniężne	11
4.2. Praca socjalna	12
4.3. Kontrakty socjalne.....	14
4.4. Projekty socjalne	15
4.5. Programy pomocy żywnościowej	17
4.6. Wspieranie osób starszych i niepełnosprawnych	18
4.7. Wspieranie osób bezrobotnych oraz innych niepozostających w zatrudnieniu.....	24
4.8. Wspieranie osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością.....	26
4.9. Wspieranie osób zwalnianych z zakładów karnych	27
4.10. Usługi w Klubie Seniora „SENIOR+”	29
V. Realizacja zadań w zakresie wspierania rodziny	31
VI. Realizacja zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	33
VII. Działalność Ełckiego Centrum Rewitalizacji Społecznej STAJNIA	36
VIII. Pozostałe działania.....	40
8.1. Pomoc rzeczowa.....	40
8.2. Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.....	40
8.3. Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego i ortopedycznego	41
IX. Działalność bieżąca	41
9.1. Zasoby kadrowe	41
9.2. Decyzje administracyjne	43
9.3. Wykonanie budżetu.....	43
X. Współpraca z organizacjami i innymi podmiotami	57
XI. Realizacja projektów i programów.....	58
XII. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2021	63

I. Wprowadzenie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku jako jednostka organizacyjna pomocy społecznej stanowi element systemu polityki społecznej miasta Ełku.

Misją Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku jest profesjonalna, przyjazna i skuteczna pomoc mieszkańcom Ełku.

Ośrodek poza zadaniami wynikającym z ustawy o pomocy społecznej, realizuje również zadania związane z kompleksowym wsparciem rodziny, pomocą materialną o charakterze socjalnym, poradnictwem specjalistycznym, opieką nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi oraz przeciwdziałania przemocy.

Niniejsze sprawozdanie z działalności Ośrodka za 2020 r. oraz potrzeby w obszarze pomocy społecznej opracowano zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Ośrodek podejmował różnorodne zadania, o różnym stopniu trudności wobec rosnących i zmieniających się wymagań oraz oczekiwań, w tym mające na celu zapobieganie, przeciwdziałanie i zwalczanie COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. W pierwszym kwartale 2020 r. Ośrodek stanął przed nowym wyzwaniem z związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Istniejący od lat system musiał natychmiastowo być poddany przeobrażeniom, które objęły każdą sferę życia w tym sferą społeczną. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku chcąc zapewnić trwałość swoich działań zobligowany był do podjęcia działań, m.in. w sposobie zmiany form realizacji świadczeń, sposobu kontaktowania się z klientami czy też udzielania pomocy.

Nadzwyczajność sytuacji stawiała wiele znaków zapytania, które z tamtej perspektywy wydawały się trudne do pokonania.

Ośrodek wykazywał się zaangażowaniem i otwartością, podejmował nowe wyzwania i angażował się w nowatorskie zadania inicjując nowe rozwiązania. Realizacja misji była możliwa zarówno dzięki aktywnej polityce miasta, jak i szerokiej współpracy z podmiotami zewnętrznymi, dzięki którym system wsparcia mieszkańców miasta jest możliwy.

Ośrodek wspierając osoby i rodziny w trudnych sytuacjach życiowych z jednej strony dąży do zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego, z drugiej strony zgodnie z zasadą pomocniczości współdziała, ukierunkowuje na wykorzystanie własnych zasobów, potencjału i możliwości.

Podejmowano działania w zakresie doskonalenia zawodowego oraz rozwoju kadry Ośrodka w szczególności pracowników socjalnych i asystentów rodziny odpowiedzialnych za bezpośrednią pracę z osobami i rodzinami wymagającymi pomocy i wsparcia. Działania Ośrodka niezmiennie skierowane były na wspomaganie rodziny w prawidłowym funkcjonowaniu, usamodzielnianie rodziny oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Udzielana pomoc społeczna wynikająca z rozeznaczonych potrzeb polegała na m.in.: przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń, prowadzeniu pracy socjalnej, rozwijaniu i prowadzeniu niezbędnej infrastruktury socjalnej oraz realizacji innowacyjnych form pomocy społecznej.

Niniejsze sprawozdanie, ze względu na suplementarny charakter wynikający ze spełnienia obowiązków sprawozdawczych, stanowi przekrój informacji o zrealizowanych zadaniach w zakresie pomocy społecznej, wspierania rodziny oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a także działalności jednostek prowadzonych przez Ośrodek, w tym Klubu Seniora SENIOR+, Ełckiego Centrum Rewitalizacji Społecznej STAJNIA oraz Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Ełku.

Dokument przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2021.

II. Informacje ogólne

Głównym zadaniem pomocy społecznej jest pomoc osobom i rodzinom w radzeniu sobie w trudnych sytuacjach życiowych, jakich nie mogą one same pokonać przy wykorzystaniu własnych uprawnień, zasobów i możliwości.

Do podstawowych zadań pomocy społecznej należą: wspieranie rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych i uniemożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, a także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań mających na celu usamodzielnienie osób i rodzin oraz ich integrację ze środowiskiem.

Ramy zadaniowe pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz akty wykonawcze do ww. ustawy, wśród których wyróżnia się: rodzaje świadczeń, zasady i tryb ich udzielania oraz organizację pomocy społecznej.

Świadczenia (zarówno w formie pieniężnej, jak i niepieniężnej) mają za zadanie wsparcie osób w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych. Pomoc społeczna zmierza do uruchomienia zasobów osób wspieranych zwiększając ich aktywność poprzez wypracowanie u nich poczucia odpowiedzialności i samodzielnego zmagania się z trudną sytuacją życiową.

Szacuje się, że ok. 6,67% mieszkańców Ełku w skali roku obejmowanych jest pomocą społeczną, w tym z powodu ubóstwa powiązanego z innymi trudnościami życiowymi.

Beneficjentami pomocy społecznej świadczonej przez MOPS w Ełku w 2020 r. było 3 925 osób, w tym:

- w wieku do 17 r.ż. - 768 osób;
- w wieku 18-59 lat - 2174 osób;
- 983 osoby powyżej 60 r.ż.;

w tym 2197 osób poniżej kryterium dochodowego oraz 1728 osób powyżej kryterium dochodowego. Nastąpił spadek liczby osób korzystających z pomocy w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, przyznawanych na podstawie decyzji administracyjnych (2212 rodzin).

Znaczna część osób była objęta pomocą i wsparciem, m.in. w formie pracy socjalnej, co było podyktowane sytuacją epidemiologiczną wywołaną chorobą COVID -19 (pomoc osobom w kwarantannie, izolacji, osobom starszym i niepełnosprawnym). Osoby te były wspierane w ramach realizowanych programów m.in. Działamy i wspieramy, Wspieraj Seniora oraz prowadzonego dyżuru telefonicznego. Wzrost liczby osób dotyczył osób wspieranych, w związku z sytuacją związaną z epidemią COVID-19.

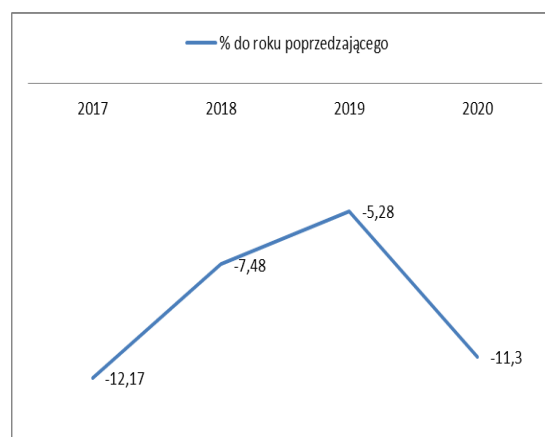
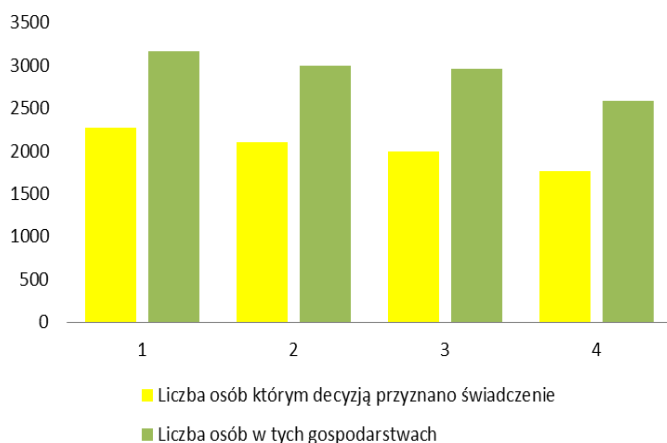
W roku sprawozdawczym obejmującym okres od styczeń - grudzień 2212 9 (↓) gospodarstw domowych objętych było wsparciem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, w tym 3925 (↓) osób w tych gospodarstwach, a 1766 osób otrzymało decyzje przyznające pomoc w różnej formie.

Od roku 2017 obserwuje się spadek liczby świadczeniobiorców otrzymujących świadczenia z pomocy społecznej (decyzje) zarówno w formie pieniężnej, jak i niepieniężnej, co potwierdza analiza danych Ośrodka w zakresie liczby osób objętych pomocą społeczną w 2020 roku (raport POMOST 2020 r.).

Liczbę osób i rodzin, którym decyzją przyznano świadczenia społeczne w latach 2017-2020 ilustruje Wykres Nr 1 i Tabela Nr 1.

Tabela Nr 1. Liczba osób i rodzin, którym decyzją przyznano świadczenia społeczne w latach 2017-2020.

Rok	Liczba osób którym decyzją przyznano świadczenie	% do roku poprzedzającego	Liczba osób w tych gospodarstwach	% do roku poprzedzającego
2017	2272	-12,17	3164	-13,85
2018	2102	-7,48	2989	-5,53
2019	1991	-5,28	2961	-0,93
2020	1766	-11,30	2589	-12,56
2017 - 2020	-	procent spadku w stosunku do roku 2017 -22,27	-	procent spadku w stosunku do roku 2017 -18,17

Wykres Nr 1. Liczba osób i rodzin, którym decyzją przyznano świadczenia społeczne w latach 2017-2020.

Mimo obserwowanego spadku zapotrzebowania na świadczenia z pomocy społecznej nadal liczba osób wymagających wsparcia, utrzymuje się na stosunkowo wysokim poziomie. Powyższy wykres wskazuje na spadek w roku 2020 w stosunku do roku 2019 o 11,30 %.

Ośrodek na realizację zadań w sytuacji epidemii COVID-19 otrzymał środki ochrony (płyny do dezynfekcji, rękawice, maseczki, kombinezony, termometry) z Urzędu Miasta w Ełku, a także z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego w Olsztynie (maseczki, rękawice, płyny do dezynfekcji).

Przeciwdziałając rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19 i zapobiegając jej negatywnym skutkom przez ochronę osób świadczących usługi społeczne - pracowników MOPS zakupiono sprzęt do dekontaminacji i niezbędne inne sprzęty, zakupiono testy na obecność COVID -19 dla pracowników bezpośrednio świadczących wsparcie w środowiskach, zakupiono środki ochrony osobistej, pracownicy świadczący pracę w terenie tj. opiekunowie, pracownicy socjalni, asystenci rodziny oraz pracownicy Klubu Seniora Senior + otrzymali dodatkowe wynagrodzenie (dodatki). Na ten cel pozyskano środki w ramach projektu Działamy i wspieramy dofinansowanego ze środków Unii Europejskiej. Środki na zakup sprzętów, środków ochrony i testów pozyskano ze źródeł zewnętrznych, m.in. w ramach projektów dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

III. Informacja o osobach i rodzinach korzystających z pomocy i wsparcia

Podstawowym czynnikiem skłaniającym osoby i rodziny do ubiegania się o świadczenia z pomocy społecznej w 2020 r. było ubóstwo rozumiane jako niedysponowanie wystarczającymi środkami ekonomicznymi pozwalającymi zapewnić podstawowe potrzeby egzystencjalne klienta/rodziny. Głównymi przyczynami warunkującymi to negatywne zjawisko było m.in. długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność oraz długotrwałe pozostawanie w bezrobociu. Problem długotrwałego bezrobocia dotyka osoby o niskim poziomie wykształcenia i kwalifikacjach zawodowych, najczęściej nieadekwatnych do potrzeb rynku pracy. Najbardziej narażone na wykluczenie społeczne są osoby uzależnione, osoby bezdomne, jak i samotni rodzice, osoby w wieku przedemerytalnym.

Trudne i złożone problemy społeczne rodzin dotkniętych bezrobociem, bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, rozpadem więzi rodzinnych, egzystencjalnymi problemami osób samotnych, starszych, niepełnosprawnych, niskim standardem życia rodzin, uzależnieniami i przemocą stanowią duże wyzwania w obszarze polityki społecznej na poziomie lokalnym, ponieważ osoby potrzebujące poszukują wsparcia przede wszystkim w swoim środowisku lokalnym.

Wśród gospodarstw domowych objętych pomocą społeczną nadal najliczniejszą grupę tworzyły gospodarstwa jednoosobowe – 63,92 % ogółu.

Drugą grupę pod względem liczebności stanowiły rodziny emerytów i rencistów (tj. 19,98 % (↓) ogółu gospodarstw domowych).

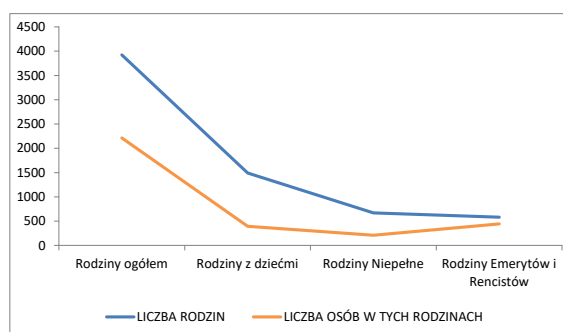
Zaobserwowano spadek wśród gospodarstw z dziećmi. Różnica w stosunku do roku 2019 wynosi 31 rodzin. Typy gospodarstw domowych objętych pomocą obrazuje Tabela Nr 2.

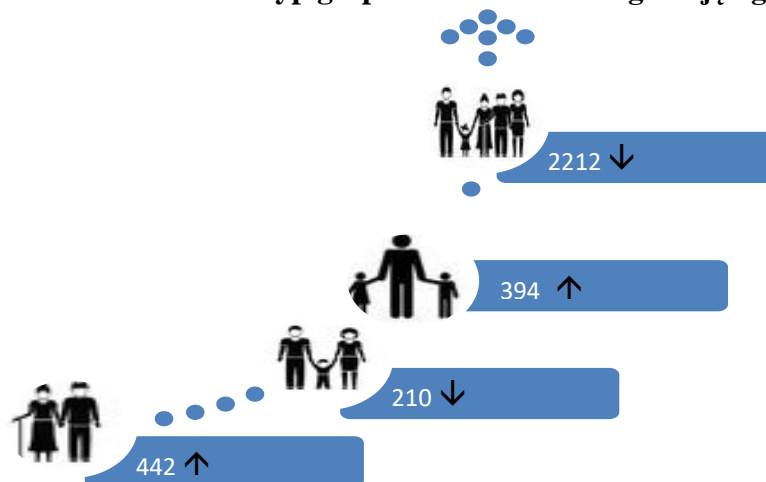
Tabela Nr 2. RODZINY OGÓŁEM -typ gospodarstwa domowego objętego pomocą w 2020 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W TYCH RODZINACH
RODZINY OGÓŁEM w tym:	2212	3925
o liczbie osób 1	1414	1414
2	360	720
3	151	453
4	172	688
5	75	375
6 i więcej	40	275

W 2020 roku ogółem 3925 rodzin skorzystało z pomocy. Największy spadek w stosunku do roku 2019 odnotowuje się w gospodarstwach jednoosobowych, tj. o 24,51 % liczby gospodarstw domowych (rodzin), w przeliczeniu na liczbę osób w tych rodzinach to jest o 459 osób niż w roku ubiegłym.

Wykres Nr 2. Typ gospodarstwa domowego objętego pomocą: rodziny ogółem w 2020 r.

Wykres Nr 3. RODZINY OGÓŁEM -typ gospodarstwa domowego objętego pomocą w 2020 r.**Tabela Nr 3. RODZINY Z DZIEĆMI -typ gospodarstwa domowego objętego pomocą w 2020 r.**

WYSZCZEGÓLNIENIE		LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W TYCH RODZINACH
Rodziny z dziećmi ogółem:		394	1492
o liczbie dzieci 1		143	370
2		118	422
3		87	401
4		34	206
5		6	43
6		4	30
7 i więcej		2	20

Analogicznie w 2019 roku 425 rodzin z dziećmi skorzystało z pomocy, czyli o 31 rodzin więcej niż w roku 2020. W przeliczeniu na jednego członka rodziny jest to różnica o 153 osoby. Porównując gospodarstwa domowe objęte pomocą w stosunku do roku 2019 zaobserwować można wzrost liczby rodzin z czworgiem dzieci (o 9,68%) oraz sześciorgiem dzieci (o 33,33 %).

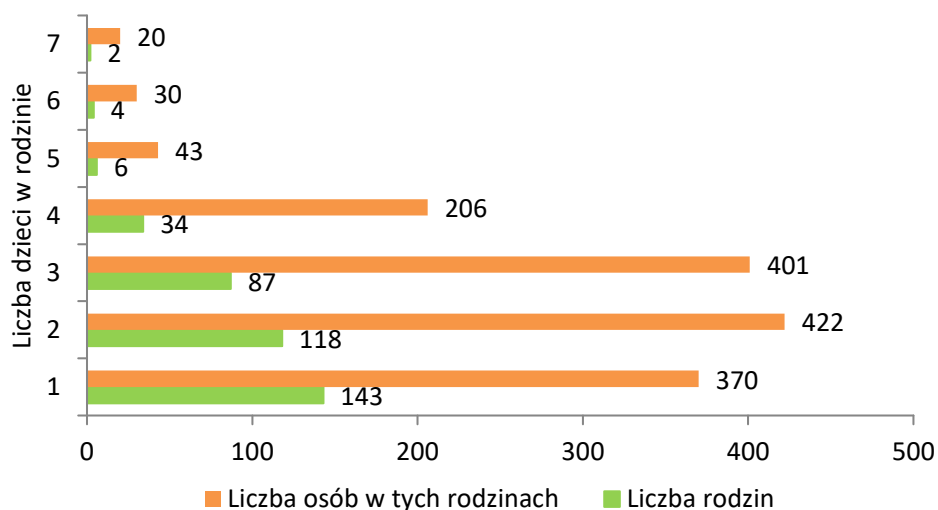
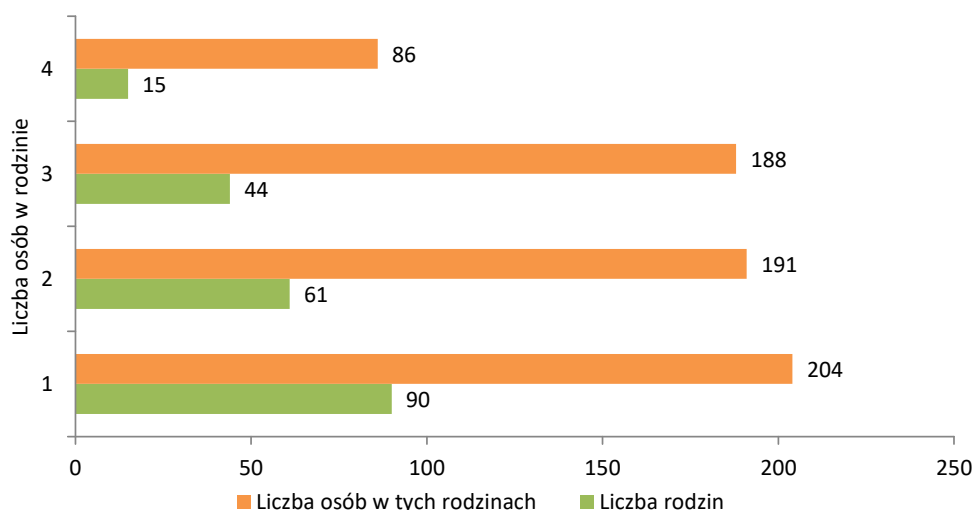
Wykres Nr 4. RODZINY Z DZIEĆMI -typ gospodarstwa domowego objętego pomocą w 2020 r.

Tabela Nr 4. RODZINY NIEPEŁNE -typ gospodarstwa domowego objętego pomocą w 2020 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE		LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W TYCH RODZINACH
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM w tym:		210	669
	o liczbie dzieci 1	90	204
	2	61	191
	3	44	188
	4 i więcej	15	86

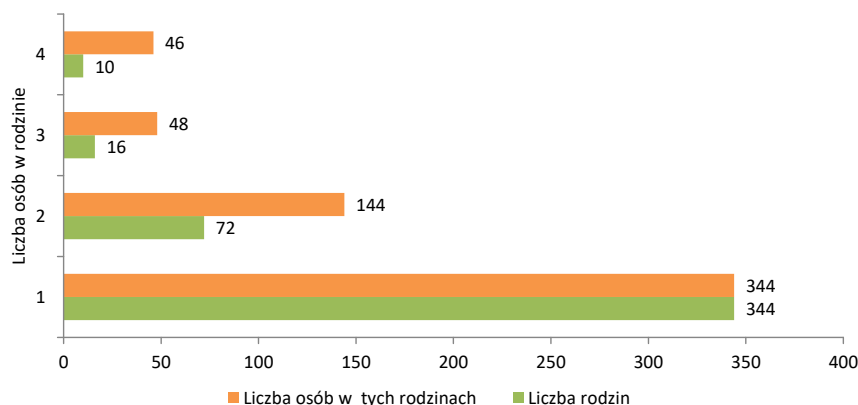
Analogicznie w 2019 roku 223 rodzin niepełnych skorzystało z pomocy. W przeliczeniu na jednego członka rodziny jest to różnica o 83 osoby. Rodziny niepełne wskazują wzrost gospodarstw domowych objętych pomocą z liczbą dzieci 1 i 3 w stosunku 2019 roku.

Wykres Nr 5. RODZINY NIEPEŁNE -typ gospodarstwa domowego objętego pomocą w 2020 r.**Tabela Nr 5. RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW -typ gospodarstwa domowego objętego pomocą w 2020 r.**

WYSZCZEGÓLNIENIE		LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W TYCH RODZINACH
Rodziny Emerytów i Rencistów w tym:		442	582
	o liczbie osób 1	344	344
	2	72	144
	3	16	48
	4 i więcej	10	46

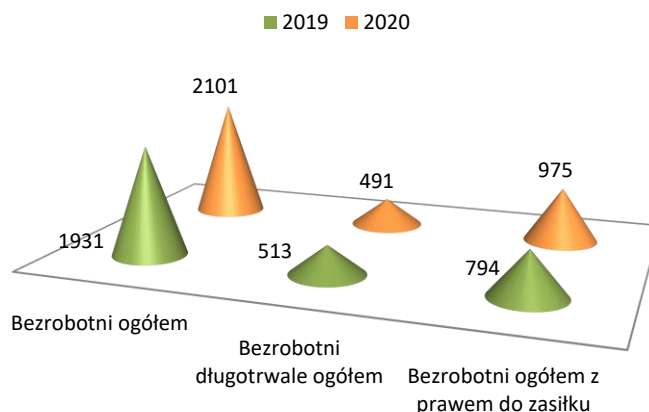
Porównując liczbę rodzin emerytów i rencistów, które były objęte pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku w roku 2019 wyniosło 513, co w stosunku do roku 2020 stanowi spadek mniej o 71 rodzin. W przeliczeniu na jednego członka rodziny jest to różnica 107 osób. Zauważalny jest spadek liczby rodzin, które wymagają objęcia ich pomocą w stosunku do 2019 r. o 13,84 %.

Wykres Nr 6. Typ gospodarstwa domowego objętego pomocą: rodziny emerytów i rencistów w 2020 r.

Ubóstwo, długotrwała choroba, niepełnosprawność oraz bezrobocie to najczęstsze trudności występujące w gospodarstwach domowych, powodujące konieczność ubiegania się o wsparcie. Należy podkreślić, że zgodnie z ustawą o pomocy społecznej wystąpienie samego ubóstwa nie warunkuje przyznania pomocy społecznej. Dodatkowo musi wystąpić inny – uzupełniający czynnik umożliwiający udzielenie pomocy społecznej.

Wykres Nr 7. Poziom bezrobocia w mieście Ełku w 2020 r.

Powyższy wykres przedstawia liczbę osób bezrobotnych w różnych przedziałach lat na podstawie danych przekazanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Ełku.

W roku sprawozdawczym nastąpił wzrost bezrobocia w stosunku do lat poprzednich. Ponad 3,5 % mieszkańców miasta Ełk (w tym 53,93 % stanowią kobiety) zarejestrowana jest w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ełku, z czego jedynie 0,79 % mieszkańców miasta Ełk posiada prawo do zasiłku dla bezrobotnych, a 1,56% mieszkańców Ełku jest długotrwale bezrobotna.

Problemy zdrowotne zaburzają prawidłowe funkcjonowanie osób w środowisku, przyczyniają się do obniżenia jakości życia i doprowadzają do trudnych sytuacji życiowych, takich jak utrata lub niemożność podjęcia zatrudnienia, a w efekcie pociąga za sobą problemy finansowe, uzależnienia, konflikty w rodzinie oraz bezradność w działaniu. Niski dochód i wysokie koszty leczenia oraz rehabilitacji wymuszają konieczność skorzystania z pomocy ośrodka. Jak wynika z poniższej analizy długotrwale chorobą dotkniętych było – 48,41% gospodarstw domowych. Problemem bezrobocia dotkniętych było 28,62 % gospodarstw domowych klientów zgłaszających się o pomoc do MOPS. Problem niepełnosprawności dotknął 30,56 % środowisk objętych pomocą społeczną, tj. spadek o 14,75 % w stosunku do roku 2019 r.

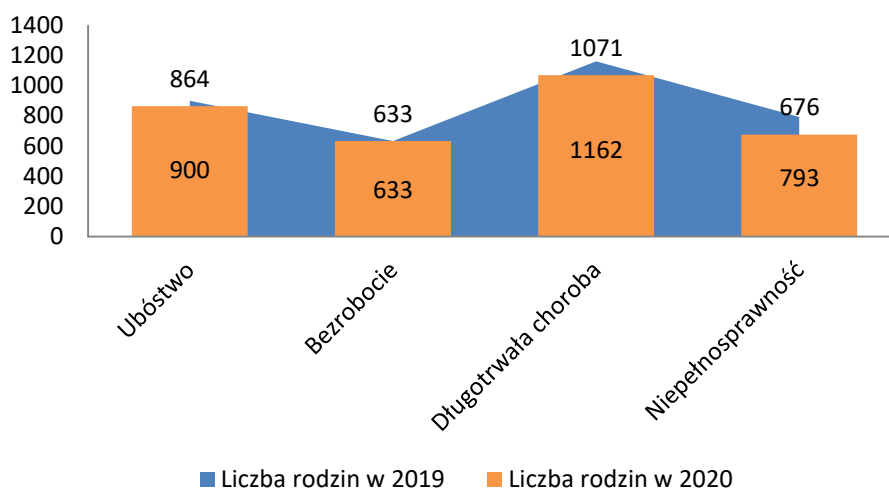
W roku 2020 (w stosunku do roku 2019) nastąpił wzrost liczby rodzin, które korzystały z pomocy społecznej po opuszczeniu zakładu karnego (+26,92%), osób korzystających z pomocy w sytuacji kryzysowej w 2020 r. nie było, zaś osoby korzystające z pomocy ze względu na zdarzenia losowe utrzymywały się na tym samym poziomie, co w roku poprzednim.

W pozostałych obszarach dysfunkcji zauważalny jest spadek osób korzystających z pomocy społecznej.

Tabela Nr 6. Problemy społeczne występujące w środowiskach objętych pomocą w 2020 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	% liczby rodzin w stosunku do 2019 r.* (*- spadek, + wzrost)
Ubóstwo	864	1649	-4
Bezrobocie	633	1395	0
Długotrwała choroba	1071	1774	-7,83
Niepełnosprawność	676	1016	-14,75
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych w tym:	246	768	-12,45
Rodziny niepełne	209	643	-12,55
Rodziny wielodzietne	5	25	+25
Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym: wielodzietność	178	823	-6,31
w tym: wielodzietność	126	650	-10,63
Alkoholizm	211	293	-9,83
Bezdomność	36	36	-25
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	33	39	+26,92
Narkomania	30	40	-11,76
Przemoc w rodzinie	11	35	0
Sytuacja kryzysowa	0	0	-100
Sieroctwo	1	1	0
Zdarzenia losowe	2	5	0

Wykres Nr 8. Najczęstsze problemy społeczne występujące w środowiskach objętych pomocą w latach 2019 -2020r.

IV. Realizacja zadań w zakresie pomocy społecznej

4.1 Świadczenia pieniężne i niepieniężne

Świadczenia z pomocy społecznej przyznawano na bieżące potrzeby osób i rodzin mające na celu zapewnienie podstawowych, niezbędnych potrzeb zapewniających życie w godnych warunkach. Wsparcie w prowadzonej pracy socjalnej miało na celu usamodzielnienie klientów. Świadczenia z pomocy społecznej udzielane były w szczególności w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych. Realizowaną pomoc w ramach zleconych gminie i zadań własnych ilustruje Tabela Nr 7.

Tabela Nr 7. Formy realizowanej pomocy społecznej w 2020 r.

Formy pomocy		Liczba osób	% wzrostu w stosunku do 2019 r.
ZADANIA ZLECONE			
1.	Usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone w miejscu zamieszkania	83	-10,75
2.	Orzekanie o przyznaniu uprawnień do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	74	-20,43
3.	Usługi w ośrodku wsparcia (środowiskowy dom samopomocy - forma wsparcia dziennego dla osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnych intelektualnie).	88	-13,72
4.	Wynagrodzenie należne opiekunowi z tyt. sprawowania opieki, przyznane przez sąd	1	0
ZADANIA WŁASNE			
1.	Zasiłki stałe	264	-3,29
2.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób uprawnionych	322	-1,82
3.	Zasiłki celowe	1036	-10,77
	w tym zasiłki specjalne	214	-29,13
4.	Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	2	100
5.	Zasiłki okresowe	544	-14,73
6.	Usługi opiekuńcze	144	-9,43
7.	Pochówki	12	+71,43
8.	Pomoc usługowa w formie posiłków w tym:	496	-13,88
8.1	Obiady szkolne	376	-15,88
8.2	Posiłki w stołówce MOPS	103	-2,83
9.	Udzielenie schronienia przez noclegownie lub schroniska dla osób bezdomnych	36	-25,00
10.	Wnioskowanie w przyjęciu dziecka do środowiskowego domu samopomocy	12	+100
11.	Realizacja pomocy w formie biletu kredytowanego	3	-62,5
12.	Skierowanie do domów pomocy społecznej	19	+5,55
13.	Ponoszenie opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej	122	+7,96
14.	Skierowanie do KOMR w Dąbku osób z SM	3	-60,00

W stosunku do roku 2019 wśród zadań zleconych z pomocy społecznej odnotowano spadek w większości wykonywanych zadaniach, z wyłączeniem zadania zleconego: wynagrodzenie należne opiekunowi z tyt. sprawowania opieki, przyznane przez sąd w 2020 r. pozostawało na tym samym poziomie co w roku 2019 r.

W kategorii zadań własnych w stosunku do roku 2019 największy spadek odnotowano przy realizacji pomocy w formie biletu kredytowanego.

Przedstawiona tabela obrazuje, że nastąpił spadek na niektóre formy pomocy w zakresie zadań własnych m.in. zasiłki specjalne, obiady szkolne oraz zasiłki okresowe.

Odnotowuje się zwiększone zapotrzebowanie na pomoc w formie m. in. pochówków, następnie skierowanie do domów pomocy społecznej oraz ponoszenie opłaty za pobyt mieszkańców DPS.

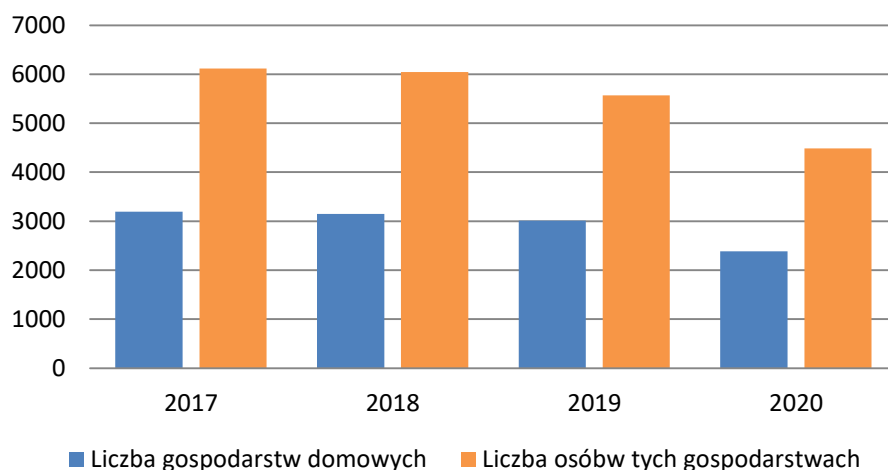
Jednocześnie należy stwierdzić, że osoby chore, starsze z niemożnością samodzielnego zaspokajania własnych potrzeb oraz dużymi deficytami w samo pielęgnacji, niekwalifikujące się do leczenia szpitalnego, jednak wymagające wsparcia i całodobowej specjalistycznej opieki kierowano do domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym.

W 2020 r. wydano 19 decyzji kierujących do DPS, z czego umieszczono 12 osób na podstawie wniosku z 2020 r. i 3 osoby umieszczone na podstawie wniosku z 2019 r.

Skompletowano dokumenty i przekazano do PCPR w celu wydania decyzji o skierowaniu i ustalenie odpłatności za ich pobyt w Domu Samotnej Matki im. bł. Marianny Biernackiej Caritas Diecezji Ełckiej 4 kobiet oraz 5 dzieci.

4.2. Praca socjalna

Świadczenie w postaci pracy socjalnej jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Realizacja celów pomocy społecznej odbywa się przede wszystkim przez świadczenie pracy socjalnej oraz wspieranie klientów świadczeniami pieniężnymi i niepieniężnymi. Działania pracowników pomocy społecznej służą przede wszystkim wzmocnieniu osób wspieranych, odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz organizowaniu warunków sprzyjających temu celowi. Pracownik socjalny podejmując współpracę z rodziną, diagnozuje sytuację oraz określa plan pomocy na jej rzecz. Podejmowane działania są zróżnicowane i dostosowane do indywidualnej sytuacji osoby i rodziny. Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Cel realizowany jest przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Praca socjalna jest procesem, który ma na celu wywołanie pożądanych zmian, modyfikację sposobu funkcjonowania osoby, jej otoczenia, wzmacnianie potencjału osób, rodzin do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej i wsparcie w dążeniu do poprawy funkcjonowania. Praca socjalna prowadzona jest z osobami i rodzinami oraz ze społecznością lokalną. Świadczenie to jest wykonywane bez względu na posiadany dochód osoby i rodziny, z uwzględnieniem prawa jednostki do samostanowienia i poszanowania jej godności. W ramach struktury organizacyjnej MOPS funkcjonuje zespół realizujący zadania w zakresie pracy socjalnej oraz w zakresie usług pomocy społecznej. W skład zespołu wchodzi 30 pracowników socjalnych. Zapotrzebowanie na pracę socjalną w kolejnych latach ilustruje Wykres Nr 9 i Tabela Nr 8.

Wykres Nr 9. Dynamika wzrostu zapotrzebowania na pracę socjalną w latach 2017-2020.**Tabela Nr 8. Dynamika wzrostu zapotrzebowania na pracę socjalną w latach 2017-2020.**

Rok	Liczba gospodarstw domowych	% do roku poprzedzającego	Liczba osób w tych gospodarstwach	% do roku poprzedzającego
2017	3194	-9,85	6118	-13,40
2018	3150	-1,38	6044	-1,21
2019	3011	-4,41	5565	-7,92
2020	2386	-20,76	4483	-19,44

Powyższe dane Ośrodka wskazują, że zapotrzebowanie na wsparcie w formie pracy socjalnej w roku 2020 spadło o 20,76 % w stosunku do roku 2019 r. W okresie 2017-2020 zauważalny jest trend malejący w zakresie zapotrzebowania na pracę socjalną. Najwyższy spadek odnotowano w roku 2020 r.

Należy podkreślić, iż sytuacja panująca w kraju wywołana COVID-19 miała ogromny wpływ na prowadzenie pracy socjalnej. Obostrzenia i inne praktyki mające na celu zmniejszenie kontaktów międzyludzkich negatywnie wpływały na adaptację wzajemną osób, rodzin, grup i środowiska społecznego, w jakim żyją, oraz rozwijanie poczucia godności osobistej i odpowiedzialności jednostek na drodze odwoływania się do możliwości poszczególnych osób, do powiązań między profesjonalnych, a także sił i środków społecznych.

Szereg działań pracownicy podejmowali w ramach realizowanych programów m.in. Działamy i wspieramy, Wspieraj Seniora, a także prowadzonego dyżuru telefonicznego (codziennie w godzinach 7:30-19:00) oraz utworzonej Ełckiej Koalicji Współpracy na rzecz osób starszych, samotnych oraz pozostających w kwarantannie i izolacji, koordynowanej przez Ośrodek w ramach której we współpracy z wolontariuszami (wolontariusze, harcerze, WOT, przedstawiciele organizacji pozarządowych) udzielali pomocy m.in. pomoc w zakupach i dostarczaniu do miejsca zamieszkania.

Pracownicy świadczyli pracę w terenie zgodnie z zaleceniami z zaleceniami Wojewody Warmińsko – Mazurskiego, Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej oraz Głównego Inspektora Sanitarnego.

4.3. Kontrakty socjalne

Jednym z narzędzi stosowanych w pracy socjalnej jest kontrakt socjalny. Kontrakt socjalny to umowa zawarta pomiędzy pracownikiem socjalnym, a osobą/rodziną określająca zasady współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Celem kontraktu jest ustalenie najbardziej skutecznej drogi wyjścia rodziny z trudnej sytuacji, w jakiej się znalazła, poprzez określenie zobowiązań i uprawnień stron. Zawarcie kontraktu socjalnego wymaga od klienta aktywnego uczestnictwa w rozwiązywaniu i poprawie własnej trudnej sytuacji życiowej, daje możliwość oceniania efektów pracy, skuteczności podejmowanych działań i korygowania określonych celów.

W 2020 r. pracownicy socjalni MOPS realizowali 248 kontraktów, w tym zawartych przed 2020 r. i kontynuowanych w 2020 r. wynosiła 123, natomiast zawartych w 2020 r. wynosiła 125 kontraktów. Skuteczność realizacji kontraktu socjalnego w dużej mierze uzależniona jest od zachowań i postawy osób oczekujących pomocy. Odbiorcy pomocy społecznej charakteryzują się brakiem motywacji do zmiany swojej sytuacji, nie wykazują też chęci do podejmowania zobowiązań, co powoduje, że nie wywiązują się z założonych postanowień.

W 2020 r. udało się 106 kontraktów zakończyć sukcesem, kiedy osoba wspierana przez MOPS, przy wsparciu pracownika socjalnego, wypełniła zobowiązania w nim zawarte.

W 20 przypadkach kontrakty zostały zerwane z winy klientów. Odmówili oni realizacji zawartych w kontrakcie zobowiązań, m. in. przegrali leczenie odwykowe lub odmówili podjęcia pracy. Pomimo zerwania kontraktów socjalnych 4 klientów i ich rodziny nadal korzystają ze świadczeń pomocy społecznej, natomiast 11 klientów i ich rodziny po zerwaniu kontraktu, nie korzysta już ze świadczeń pomocy społecznej.

W 2020 roku z powodu zmiany sytuacji materialnej lub życiowej klienta rozwiązano 19 kontraktów. Najczęstszymi powodami był m. in. brak możliwości podjęcia pracy z powodu urodzenia dziecka, choroba lub wyjazd z Ełku. W 10 przypadkach klient i rodzina nadal korzystają ze świadczeń pomocy społecznej, w 9 przypadkach osoby te nie korzystają już ze świadczeń pomocy społecznej. Stopień realizacji kontraktów socjalnych przedstawia poniższa Tabela Nr 9.

Tabela Nr 9. Realizacja kontraktów socjalnych w 2020 r.

Liczba kontraktów ogółem w tym:		248
	Kontrakty zawarte przed 2020 rokiem i kontynuowane w roku 2020	123
	Kontrakty zawarte w 2020 r.	125
Liczba kontraktów zakończonych sukcesem-klient MOPS, przy wsparciu pracownika socjalnego, wypełnił zobowiązania zawarte w kontrakcie		106
Liczba kontraktów zerwanych z winy klienta – z powodu odmowy realizacji zawartych w kontrakcie zobowiązań klienta, np. przerwanie leczenia odwykowego, odmowa podjęcia pracy, w tym:		20
	Klient (rodzina) nadal korzysta ze świadczeń pomocy społecznej	4
	Klient (rodzina) nie korzysta ze świadczeń pomocy społecznej	16
Liczba kontraktów rozwiązanych z powodu zmiany sytuacji materialnej lub życiowej klienta np. brak możliwości podjęcia pracy z powodu urodzenia dziecka, choroby, wyjazdu z Ełku, w tym:		12
	Klient (rodzina) nadal korzysta ze świadczeń pomocy społecznej	1

Klient (rodzina) nie korzysta ze świadczeń pomocy społecznej	11
Planowana liczba kontraktów kontynuowanych w 2021 r.	110
Przewidywana liczba zawartych nowych kontraktów 2021 r.	50

4.4. Projekty socjalne

Pracownicy socjalni MOPS na podstawie rozeznaczonych potrzeb osób objętych pomocą społeczną opracowali i wdrożyli projekty socjalne, mające na celu reintegrację społeczną i aktywizację członków społeczności lokalnej. Projekty służyły również przełamywaniu stereotypu klientów pomocy społecznej oraz samego Ośrodka. Tworzone z myślą o poszczególnych grupach odbiorców projekty socjalne realizowane były dla rodzin, osób bezdomnych, osób najuboższych, samotnych, osób i rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie, osób niepełnosprawnych i z zaburzeniami psychicznymi. Działania służyły zaktywizowaniu osób oraz zachęceniu ich do udziału w życiu społecznym, większego zaangażowania w działanie na rzecz własnego środowiska lokalnego. W ramach projektów budowana była sieć współpracy z podmiotami działającymi w środowisku lokalnym. Środki na realizację projektów socjalnych w większości były pozyskiwane przez Ośrodek z zewnętrznych źródeł, w tym projektów dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej i od sponsorów.

PROJEKTY SOCJALNE ZREALIZOWANE W 2020 ROKU:

- **Projekt socjalny – „Pomóc sobie – nie zapominając o innych”**

Projekt socjalny „Pomóc sobie – nie zapominając o innych” realizowany w ramach projektu „Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej z kompleksową ścieżką wsparcia” realizowany w okresie od października 2019r. do czerwca 2020r. Celem głównym projektu socjalnego było podniesienie stopnia aktywności społecznej poprzez działania na rzecz społeczności lokalnych, poprzez udział 10 osób zagrożonych bezdomnością, bezrobotnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym zamieszkujących na terenie obszaru wyznaczonego do rewitalizacji. Projekt realizowany przez pracowników socjalnych wraz z animatorem oraz streetworkerem. Zorganizowano spotkania grupy na świeżym powietrzu, grupa uczestników integrowała się poprzez wspólny spacer. Spotkania odbywały się przy wspólnym sadzeniu kwiatów, malowaniu i montowaniu krat do upinania kwiatów. Grupa omawiała kwestie dotyczące funkcjonowania osób bezdomnych w czasie pandemii COVID-19. Uczestnicy opracowali ulotki z informacją dla osób bezdomnych, dotyczące koronawirusa, jak należy zachowywać się podczas zagrożenia epidemiologicznego.

- **Projekt socjalny – „Nowe horyzonty”**

Pracownicy socjalni zrealizowali projekt socjalny „Nowe horyzonty” w ramach projektu „Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej z kompleksową ścieżką wsparcia”. Działania nakierowane były na podniesienie aktywności społecznej, poprzez działania na rzecz społeczności lokalnych, poprzez udział 15 osób zagrożonych bezrobociem oraz wykluczeniem społecznym zamieszkujących na terenie obszaru wyznaczonego do rewitalizacji. Zakładanymi celami było wzmocnienie wiary we własne możliwości, nabycie umiejętności prowadzenia zdrowego stylu życia, kształtowanie umiejętności radzenia sobie z emocjami, kształtowanie inicjatyw lokalnych oraz promowanie form aktywnego spędzania czasu wolnego. Grupa spotykała się pod ECRS i utworzyła łąkę kwiatową, sadzili stokrotki jako upiększenie trawnika i urozmaicenie flory. Zorganizowano spotkania integracyjne w Ełckim

Centrum Edukacji Ekologicznej oraz ŚDS „Lawendowy Zakątek”. Uczestnicy projektu przygotowywali ciasta własnego wypieku oraz bufet kawowy. Zorganizowano wspólne wyjście do Komendy Powiatowej Straży Pożarnej w Ełku na wystawę „OGNIK”. Uczestnicy zapoznali się z przygotowaną prelekcją o zagrożeniach pożarowych i sposobach radzenia sobie w sytuacjach zagrożenia. W projekcie socjalnym odbywały się również warsztaty rękodzieła.

- **Projekt socjalny – „Stwórzmy lepsze jutro”**

Pracownicy socjalni zrealizowali projekt socjalny „Stwórzmy lepsze jutro” w ramach projektu „Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej z kompleksową ścieżką wsparcia”. Celem projektu była aktywizacja społeczna 15 osób bezrobotnych z rejonu rewitalizacji zagrożonych wykluczeniem społecznym i ubóstwem. Wzmocnienie oraz aktywne włączenie w/w osób w działania na rzecz najbliższego otoczenia. Efekty osiągnięto poprzez wspólne spędzanie czasu wolnego, zabawy, gry, spacerki integracyjne, wspólne oglądanie filmów. Zorganizowano spotkania integracyjne w Ełckim Centrum Edukacji Ekologicznej oraz do Komendy Powiatowej Straży Pożarnej w Ełku na wystawę „OGNIK”. Uczestnicy projektu prowadzili dyskusję na temat filmu o Janie Pawle II oraz na temat kobiet które odcisnęły swoje piętno na kartach historii świata. W projekcie socjalnym odbywały się również warsztaty rękodzieła tj. robienie kartek świątecznych. Zorganizowali konkurs na najładniejszą kartkę świąteczną. Odbywali również dyskusję na temat racjonalnego gospodarowania budżetem domowym.

- **Projekt socjalny „Pamięci bliskich”**

Pracownicy socjalni zrealizowali projekt pn. „Pamięci bliskich”, którego celem było wspólne z osobami niepełnosprawnymi, bezdomnymi i zaburzonymi psychicznie uporządkowanie grobów ich najbliższych. Uporządkowano około 50 grobów, w projekcie wzięło udział 18 osób, w tym 3 pracowników socjalnych oraz 15 osób bezdomnych.

- **Projekt socjalny „Rodzinna przygoda”**

Projekt socjalny „Rodzinna przygoda” realizowany był w okresie od maja 2019 r. do listopada 2020 r. w ramach projektu Wsparcie Ełckich Rodzin – projekt ZIT, skierowany do osób i rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczonych społecznie z obszaru rewitalizacji bez względu na wiek. Działaniami objęto 27 osób. W ramach projektu zorganizowano szereg spotkań integracyjnych w Ełckim Centrum Rewitalizacji Społecznej, Parku Odkrywców Kolei, Parku Kopernika, w plenerze na Ełckich Podwórkach. Podczas trwania projektu odbyły się między innymi zajęcia: sportowe w plenerze, manualne, artystyczne, zajęcia z wykorzystaniem metody M. Sherborne, warsztaty z elementami szkoły dla rodziców, zajęcia promujące dbanie o środowisko i zdrowy styl życia. Część zajęć odbyła się z udziałem organizacji pozarządowych.

- **Projekt socjalny "Międzypokoleniowa przygoda"**

Projekt socjalny "Międzypokoleniowa przygoda" realizowany był w okresie od maja 2019 r. do listopada 2020 r., w ramach projektu Wsparcie Ełckich rodzin – projekt ZIT, skierowany do osób starszych oraz dotkniętych niepełnosprawnością, zagrożonych wykluczeniem społecznym. Działaniami objęto 18 osób oraz ich rodziny zamieszkałe w obszarze rewitalizacji. W ramach projektu uczestnicy mieli możliwość skorzystania z usług specjalistów: psychologa, pedagoga, socjoterapeuty. Realizowane były warsztaty edukacyjne, rozwojowe, artystyczne sprzyjały wzajemnemu poznaniu i integracji osób. Podczas zajęć promujących zdrowy styl życia uczestnicy zapoznali się z zasadami zdrowego odżywiania, pogłębili wiedzę na temat znaczenia aktywności fizycznej. Z powstałej dokumentacji fotograficznej projektu, wspólnie z uczestnikami utworzono Mapę Atrakcji,

umieszczoną przy budynku ECRS, ul. Kościuszki 27 A w Ełku.

- **Projekt socjalny „Radość z bycia Seniosem 60+”**

Projekt socjalny realizowany w ramach specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownik socjalny. Grupę uczestników stanowiło 10 osób starszych (7 kobiet i 3 mężczyzn) w przedziale wiekowym 60 – 75 lat. Projekt realizowano w okresie X-XII 2020r na terenie Ełckiego Centrum Rewitalizacji Społecznej w Ełku.

Celem głównym projektu było zwiększenie świadomości na temat spędzania wolnego czasu przez osoby w wieku senioralnym, ukształtowanie aktywnej postawy w życiu społecznym, która ma służyć przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu osób starszych, izolacji i osamotnieniu.

Podczas zajęć odbyły się warsztaty, w czasie których uczestnicy tworzyli z wikliny papierowej. Z powodu kolejnej fali pandemii ograniczenia kontaktów osobistych, uczestnicy otrzymywali do domów różnego rodzaju przygotowane rebusy, zagadki, krzyżówki i inne zadania usprawniające pracę mózgu. Lider projektu przez cały okres utrzymywał stały kontakt telefoniczny z uczestnikami projektu i udzielał wsparcia emocjonalnego.

4.5. Programy pomocy żywnościowej

PROGRAM WIELOLETNI „POSILEK W SZKOLE I W DOMU” NA LATA 2019-2023

Kolejnym ważnym zadaniem w obszarze pomocy społecznej jest zabezpieczenie osób pozbawionych możliwości spożycia jednego gorącego posiłku. Realizowanie zadania odbywa się poprzez prowadzenie dożywiania dzieci w szkołach, udzielania pomocy w formie posiłku osobom potrzebującym. Pomoc w formie posiłku udzielana ze szczególnym uwzględnieniem posiłku gorącego w celu zapewnienia zdrowego żywienia.

Na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności może być przyznany zasiłek celowy. Ośrodek w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 objął dożywianiem osoby, w tym dzieci w postaci: posiłków, obiadów szkolnych, zasiłków oraz pomocy rzeczowej. W roku 2020 r. zauważono spadek liczby świadczeniobiorców w stosunku do roku poprzedniego (-13,88 %), w tym liczby dzieci (-15,88 %). Odnotowano natomiast spadek kwoty świadczenia w stosunku do roku 2019, która wyniosła -31,30%, jak również kwota świadczeń posiłków dla dzieci spadła o -41,25 %. Realizację programu na przestrzeni lat 2017-2020 przedstawia Tabela Nr 10.

Tabela Nr 10. Realizacja Wieloletniego Programu „Posiłek w szkole i w domu” w latach 2017-2020.

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	% w stosunku do roku ubiegłego
Liczba osób	1099	784	576	496	-13,89
w tym dzieci	837	554	447	374	-16,33
Kwota świadczeń	377 245	434 022	314 800	216 271	-31,30
Kwota świadczeń- posiłek dla dzieci	206 188	219 446	179 256	73 946	-41,25

W związku z prowadzeniem nauczania zdalnego w szkołach oraz ograniczenia i reżim sanitarny w związku z epidemią COVID-19, spowodowała, że znaczna część stołówek szkolnych nie prowadziła żywienia uczniów, co skutkowało spadkiem liczby dzieci dożywianych w szkołach w ramach Programu. Rodzinom w związku z tym Ośrodek zmienił formę przyznania pomocy na świadczenie pieniężne na zakup posiłku.

PROGRAM OPERACYJNY POMOC ŻYWNOŚCIOWA 2014-2020 (FAED)

Ośrodek w 2020 r. realizował we współpracy z Caritas Diecezji Ełckiej Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 Podprogram 2019 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (zwany FEAD). Od początku realizacji Programu w ramach zawartej umowy wsparciem objęto 1971 beneficjentów.

Pomoc w ramach programu obejmowała dostarczanie produktów żywnościowych (oleju, konserw mięsnych, konserw rybnych, ryżu, dżemu, mleka, sera, cukru, makaronu i innych artykułów spożywczych). MOPS był odpowiedzialny za proces rekrutacji osób i rodzin do otrzymania pomocy w tej formie oraz kierowania osób do udziału w zajęciach towarzyszących realizowanych w formie warsztatów np. kulinarnych, edukacji ekonomicznej, w których łącznie w roku 2020 wzięło udział 239 osób.

4.6. Wspieranie osób starszych i niepełnosprawnych

USŁUGI W MIEJSCU ZAMIESZKANIA

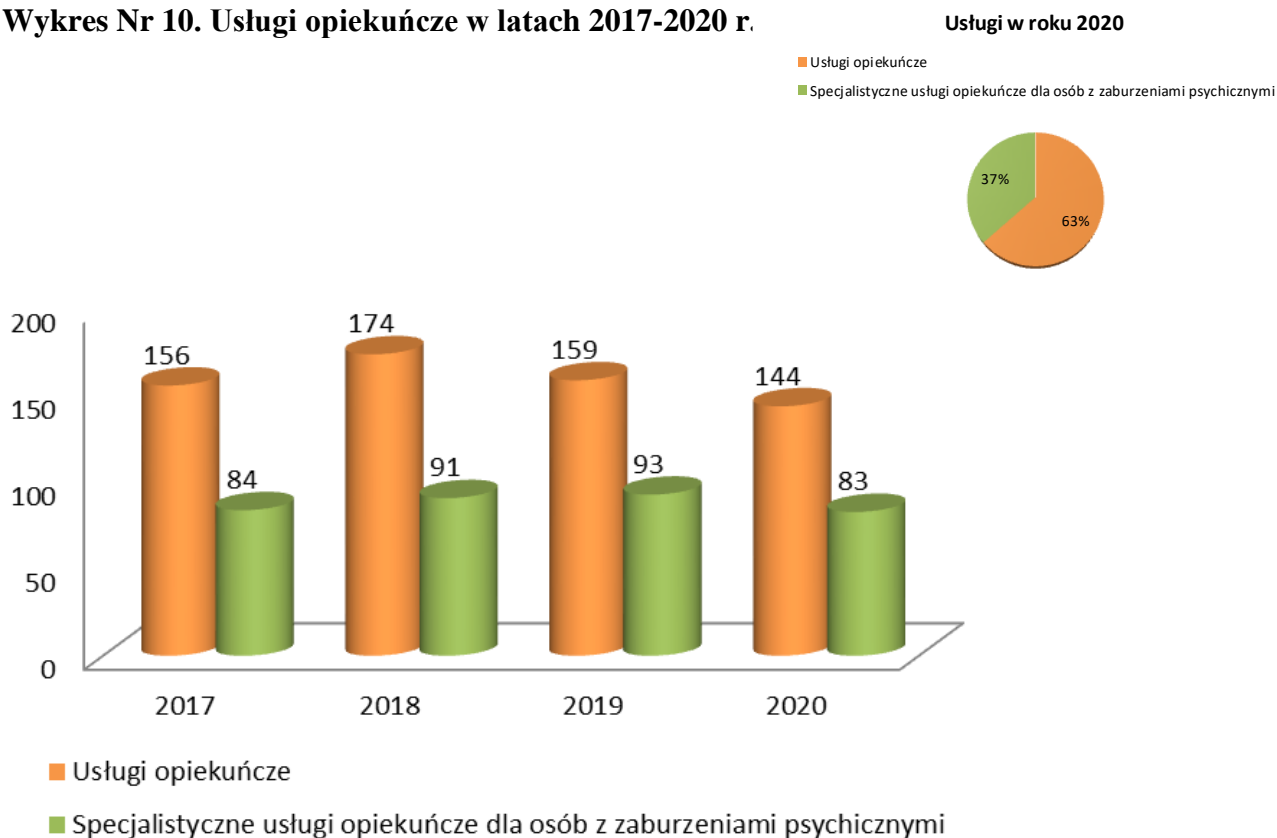
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Ośrodek zabezpieczał zgodnie z potrzebami pomoc w formie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi dla mieszkańców miasta w oparciu o art. 50 ustawy o pomocy społecznej. Pomoc udzielano osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub uzasadnionych przyczyn wymagały pomocy innych osób, a były jej pozbawione oraz zamieszkującym i gospodarującym wspólnie z rodziną, a rodzina i wspólnie zamieszkali nie mogą zapewnić pomocy i opieki z uwagi na zły stan zdrowia, pracę zawodową, naukę, brak odpowiedniego przygotowania lub z innych uzasadnionych powodów.

Ośrodek w 2020 roku zabezpieczył 227 osób spełniających wymogi przyznania tej niepieniężnej formy z pomocy społecznej. Łącznie 144 osób skorzystało z usług opiekuńczych realizowanych w ramach zadań własnych oraz 83 osób ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowanych w ramach zadań zleconych (w tym 5 dzieciom do 18 roku życia).

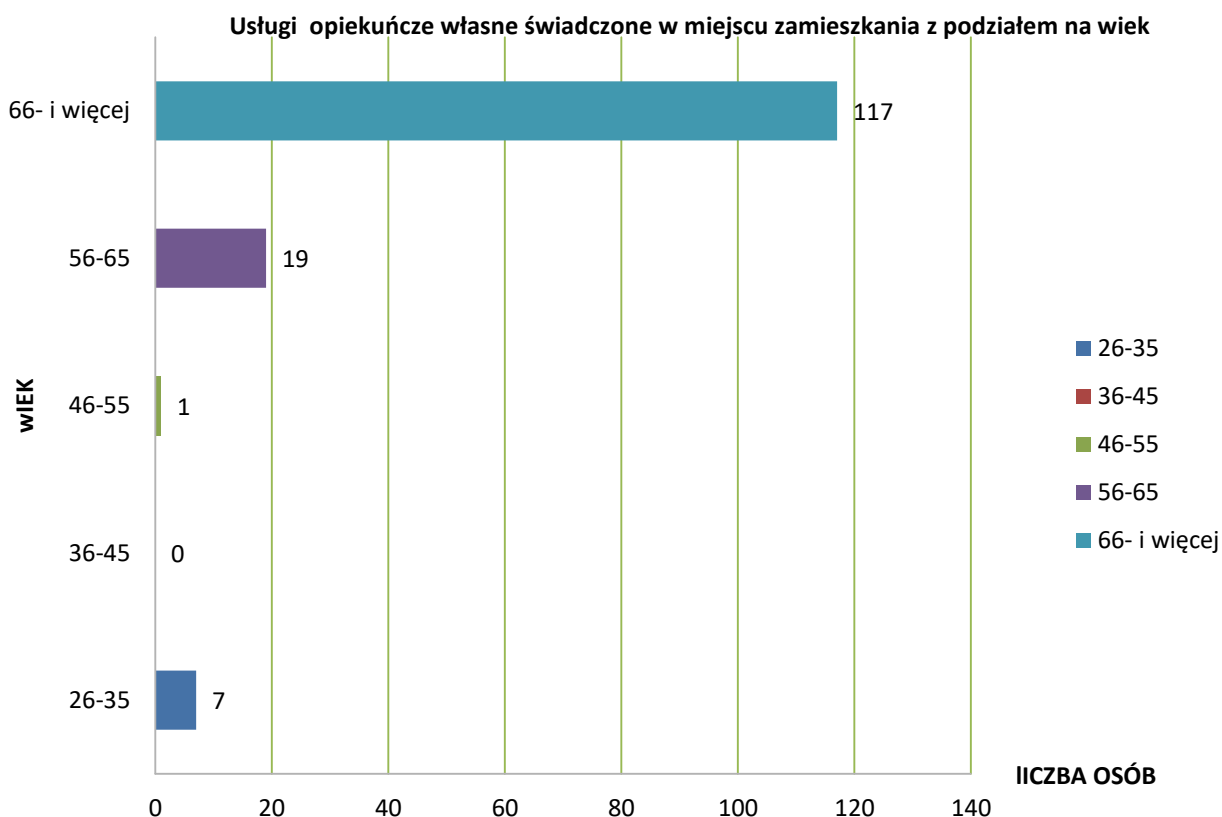
Usługi opiekuńcze świadczone były zgodnie z zaleceniami z zaleceniami Wojewody Warmińsko – Mazurskiego, Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej oraz Głównego Inspektora Sanitarnego.

Zmiana struktury demograficznej i występujący od kilku lat proces demograficzny starzenia ludności powoduje zwiększenie zapotrzebowania na usługi opiekuńcze. W przypadku usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczonymi w miejscu zamieszkania zauważalny jest spadek w stosunku do rok 2019 o 9,92%. Kształtowanie poziomu usług opiekuńczych w latach 2017-2020 przedstawia wykres Nr 10.

Wykres Nr 10. Usługi opiekuńcze w latach 2017-2020 r.

Usługi opiekuńcze obejmowały pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza, pielęgnację oraz zapewnienie kontaktu z otoczeniem. Odpłatność za usługi opiekuńcze naliczana była zgodnie z uchwałą Rady Miasta Ełku oraz rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Koszt jednej roboczogodziny ww. usług w 2020 roku wynosił 31 zł. W roku sprawozdawczym usługi własne świadczone były dla 144 osób, z czego 77,08 % stanowiły kobiety, a mężczyźni – 22,9 %.

Wykres Nr 11. Usługi opiekuńcze w 2020 r. z podziałem na płeć (osoby powyżej 18 r. ż).

Wykres Nr 12. Usługi opiekuńcze w 2020 r. z podziałem na wiek (osoby powyżej 18 r. ż).

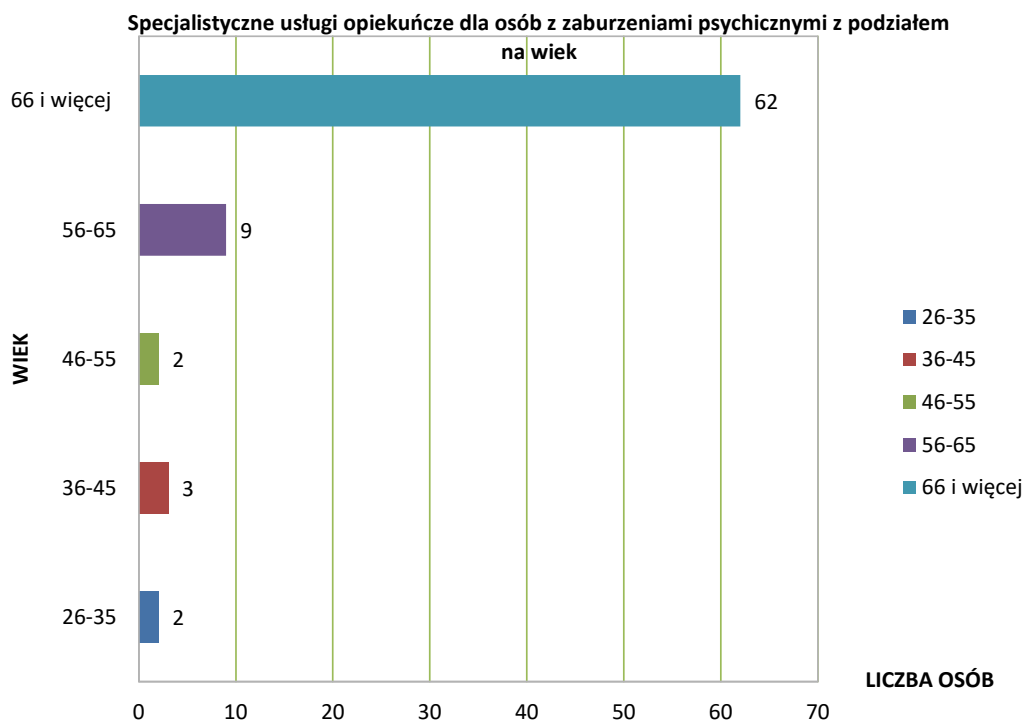
Wśród osób korzystających z usług opiekuńczych największy odsetek stanowią osoby w wieku powyżej 65 r.ż., stanowią one 81,25 % świadczonych usług opiekuńczych. Najmniejszy odsetek usług świadczonych jest w przedziale wiekowym 46-55 i 36-45.

W roku sprawozdawczym usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone były dla 83 osób, z czego 5 osób stanowiły dzieci.

Wśród osób dorosłych w tej kategorii usług opiekuńczych kobiety stanowiły 77,08 %, zaś mężczyźni stanowili jedynie 22,9 %. Zależność pomiędzy kobietami i mężczyznami przedstawia wykres Nr 13.

Wykres Nr 13. Usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi 2020 r. z podziałem na płeć (osoby powyżej 18 r. ż).

Wykres Nr 14. Usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi 2020 r. z podziałem na wiek (osoby powyżej 18 r. ż).

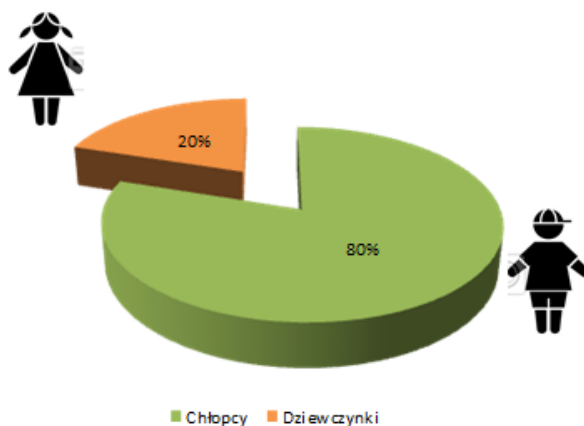

Wśród osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi największy odsetek stanowią osoby w wieku 65+, stanowią one 69,88 % świadczonych usług dla osób dorosłych.

Kolejną kategorią wiekową, której udzielono specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi stanowią osoby w wieku od 56-65, tj. 10,84%. Najmniejszy odsetek usług świadczonych jest w przedziale wiekowym 26-35 oraz 46-55, obejmuje 2 osoby w tej kategorii.

W przypadku specjalistycznych usług opiekuńczych z zaburzeniami psychicznymi należy wyróżnić usługi świadczone na rzecz dzieci. W roku sprawozdawczym świadczone 5 dzieciom usługi opiekuńcze.

Wykres Nr 15. Usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi 2020 r. z podziałem na wiek (osoby do 18 r. ż.).

Odpłatność za specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi określa § 4 ust. 2 i 3 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. Koszt jednej roboczogodziny ww. usług w 2020 roku, zgodnie z zarządzeniem Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku w sprawie ustalenia kosztu jednej roboczogodziny świadczenia usług specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, dla osób z zaburzeniami psychicznymi, wynosił odpowiednio:

*32 zł za usługi: uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, pielęgnacja – jako wspieranie procesu leczenia oraz pomoc mieszkaniowa,

*fizjoterapia 135 zł, integracja sensoryczna 95 zł, psycholog 77 zł, pedagog 95 zł, terapia ręki 100 zł logopeda 110 zł, trening umiejętności społecznych 95 zł za usługi: rehabilitacja fizyczna i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu w zakresie nieobjętym przepisami ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych, w wyjątkowych przypadkach, jeżeli nie mają możliwości uzyskania dostępu do zajęć, o których mowa w art. 7 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego.

Na podstawie zgłoszonych potrzeb i oczekiwań osób lub rodzin podejmowano działania przy wsparciu pracowników socjalnych mające na celu: pomoc w dotarciu do placówek ochrony zdrowia, urzędów, instytucji; pomoc w dotarciu do poradni specjalistycznych; pomoc w składaniu wniosków do zakładów opiekuńczo-leczniczych, zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych, domów pomocy społecznej, wniosków o dopłaty do czynszu; wnioskowanie i kompletowanie dokumentów do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności; korzystanie ze sprzętu rehabilitacyjnego i środków pomocniczych; zabezpieczenie opału na okres zimowy i grzewczy; zabezpieczenie pomocy finansowej na zakup leków, żywności, odzieży lub innych niezbędnych artykułów; dostarczanie gorących posiłków ze stołówki MOPS; nawiązywanie kontaktu z rodzinami i krewnymi.

W roku 2020 realizowane były programy resortowe Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej: Program „Opieka 75+” edycja 2020 (gmina skorzystała z dofinansowania kosztu świadczonych usług dla 17 osób, którym wydano decyzje na usługi opiekuńcze) oraz Program „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych,- edycja 2020 w ramach którego gmina skorzystała z dofinansowania usług opiekuńczych dla 9 osób mających przyznaną pomoc.

Program Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej

Celem Programu było wsparcie pełnoletnich osób niepełnosprawnych, posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Programem objęto łącznie 43 osoby, w tym 28 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 15 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

Program finansowany był w 100% ze środków Funduszu Solidarnościowego, na jego realizację pozyskano 207 040 zł.

Program koordynował MOPS, usługi asystenta realizowane były we współpracy z organizacją pozarządową Stowarzyszeniem Pomocy Humanitarnej im św. Łazarza w Ełku.

Świadczone usługi pozwoliły ograniczyć skutki niepełnosprawności oraz umożliwić aktywność osób niepełnosprawnych, a także przeciwdziałać dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność oraz wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.

Program Wspieraj Seniora

Celem programu było zapewnienie usługi wsparcia seniorów w wieku 70 lat i więcej, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydują się na pozostanie w domu. Usługa wsparcia polegała

w szczególności na dostarczeniu zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środki higieny osobistej, pomocy w sprawach urzędowych, wyprowadzenia psa.

Program dofinansowany był ze środków dotacji Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej (pozyskano 130 737 zł, wkład własny 32 685 zł).

Programem objęto łącznie 70 osób, w tym osoby w wieku 70 lat i więcej, które pozostały w domu w związku z zagrożeniem zakażeniem Covid-19, a także w szczególnych przypadkach osoby poniżej 70 roku życia.

Projekt „Pomoc Sąsiedzka”

Realizowano projekt „Pomoc Sąsiedzka” we współpracy ze stowarzyszeniem „Razem Łatwiej”, którego celem było wsparcie osób głównie starszych, niesamodzielnych w ich środowisku zamieszkania, tak aby zapobiec umieszczeniu ich w placówce całodobowej. Projekt dofinansowany na łączną kwotę 5000 zł ze środków Samorządu Miasta Ełku, wsparciem objęto 6 osób.

Usługi teleopiekuńcze

Od 2018 roku realizowany jest program usług teleopieki, wsparciem w ramach, którego objmowanych jest 20 osób zamieszkałych na terenie miasta Ełk.

WSPARCIE INSTYTUCJONALNE

Mieszkanie chronione

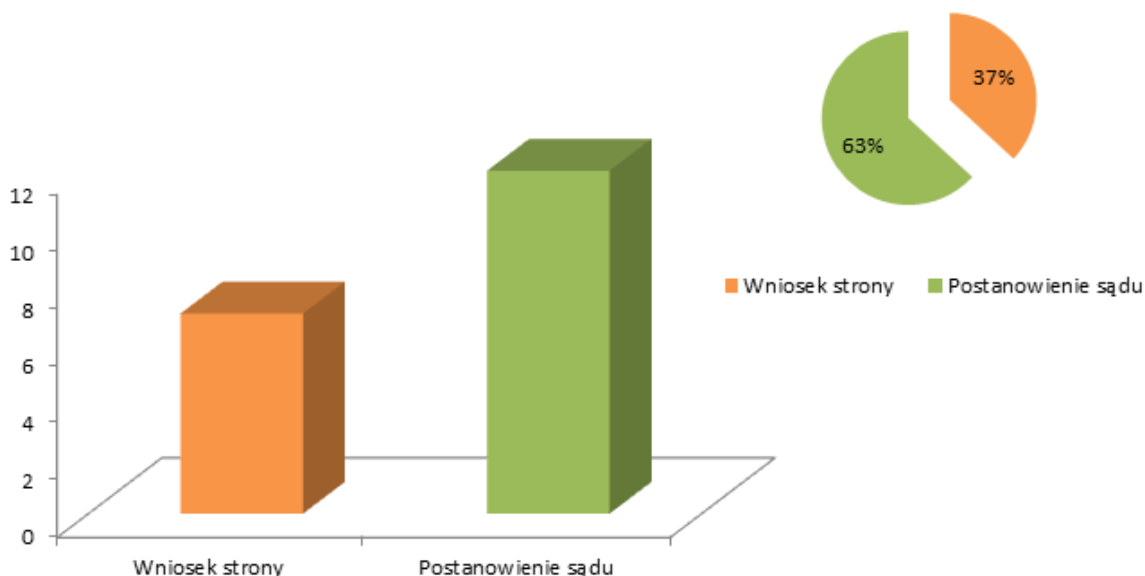
Od 2015 r. Ośrodek prowadzi mieszkanie chronione, które jest zadaniem własnym gminy. Mieszkanie o łącznej powierzchni użytkowej 49,07 m² znajduje się w budynku mieszkalnym położonym przy ul. Kolejowej 15/4 w Ełku. W mieszkaniu jednocześnie mogą zamieszkiwać 4 osoby. W 2020 r. w mieszkaniu chronionym przebywała jedna osoba.

Domy pomocy społecznej

Na dzień 31 grudnia 2020 r. w 28 domach pomocy społecznej, zlokalizowanych na terenie 4 województw kraju, przebywało 105 mieszkańców gminy miasta Ełk, w tym 69 mężczyzn (proporcja liczby mężczyzn w stosunku do liczby kobiet wyniosła 3:2). Klienci MOPS Ełk przebywali w następujących rodzajach domów pomocy społecznej, wymienionych w art. 56 ustawy o pomocy społecznej:

- DPS dla osób w podeszłym wieku: 1 osoba;
- DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych: 7 osób;
- DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych: 59 osób;
- DPS dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie: 4 osoby;
- DPS dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie: 12 osób;
- DPS dla osób niepełnosprawnych fizycznie - 1 osoba;
- DPS dla osób uzależnionych od alkoholu - 0 osób;
- DPS dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych: 15 osób;
- DPS dla osób niepełnosprawnych fizycznie, niewidomi i słabo widzący: 1 osoba;
- DPS dla osób niepełnosprawnych intelektualnie z oddz. przewlekle psychicznie chorych: 5 osób.

W 2020 roku wydano 19 decyzji kierujących osoby do domów pomocy społecznej (z tego 12 dotyczyło mężczyzn), w tym 12 z postanowienia sądu (8 mężczyzn i 4 kobiety). W 2020 roku w domach pomocy społecznej umieszczono 15 osób (10 mężczyzn i 5 kobiet).

Wykres Nr 16. Decyzje kierujące do domów pomocy społecznej w 2020 r.

4.7. Wspieranie osób bezrobotnych oraz innych niepozostających w zatrudnieniu

PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

Prace społecznie użyteczne to instrument rynku pracy skierowany do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, które korzystają jednocześnie ze świadczeń pomocy społecznej. Ta aktywna forma pomocy ma na celu wsparcie klientów MOPS w zakresie aktywizacji zawodowej i przywrócenia osób długotrwale bezrobotnych na rynek pracy.

Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie porozumienia zawieranego rokrocznie począwszy od 2009 r. pomiędzy Gminą Miastem Ełk, a Starostą Ełckim reprezentowanym przez Powiatowy Urząd Pracy.

W 2020 r. na podstawie zawartego porozumienia pomiędzy Starostą Ełckim, a Gminą Miastem Ełk 22 osoby bezrobotne, w tym 13 mężczyzn i 9 kobiet, uczestniczyły w pracach społecznie użytecznych w okresie od 1 marca 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. Osobom tym wypłacono świadczenie w łącznej wysokości 52.611,80 zł.

MOPS prowadził rekrutację osób, ustalał potrzeby oraz liczbę podmiotów zainteresowanych realizacją prac społecznie użytecznych oraz prowadził dokumentację związaną z przebiegiem ww. zadań.

Osoby objęte programem wykonywały prace usługowe, porządkowe, czynności gospodarcze, pomoc kuchenna, pomoc przy obsłudze imprez masowych oraz pomagały wykonywać usługi opiekuńcze realizowane przez MOPS. Osobom objętym programem przysługiwało świadczenie pieniężne za okres faktycznie wykonywanej pracy. Koszt roboczogodziny w okresie:

- od marca 2020 r. do maja 2020 r. wynosił 8,50 zł.
- od czerwca 2020 r. do grudnia 2020 r. wynosił 8,70 zł.

Z uwagi na sytuację związaną z epidemią COVID -19 i zawieszeniem działalności niektórych instytucji, w części z nich nie było możliwe realizowanie prac społecznych.

Dodatkową zaletą wsparcia w postaci prac społecznie użytecznych jest nie wliczanie otrzymywanego świadczenia pieniężnego z tytułu wykonywania ww. prac do dochodu

uprawnającego do uzyskania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Realizację programu prac społecznie użytecznych ilustruje Tabela Nr 11.

Tabela Nr 11. Realizacja programu prac społecznie użytecznych w 2020 roku.

Wyszczególnienie	Program prac społecznie użytecznych	Uwagi
Liczba godzin	6088	Plan 8385 godz.
Liczba uczestników	22 osób	Plan 20 osób
Koszt programu (100%)	52611,80 zł	Plan 71272,50 zł

Prace społecznie użyteczne realizowano w 15 placówkach i instytucjach na terenie miasta Ełku, do których skierowano osoby bezrobotne. Poniższa Tabela Nr 12 ilustruje rozkład ilościowy w poszczególnych podmiotach.

Tabela Nr 12. Podmioty, w których realizowano prace społecznie użyteczne w roku 2020.

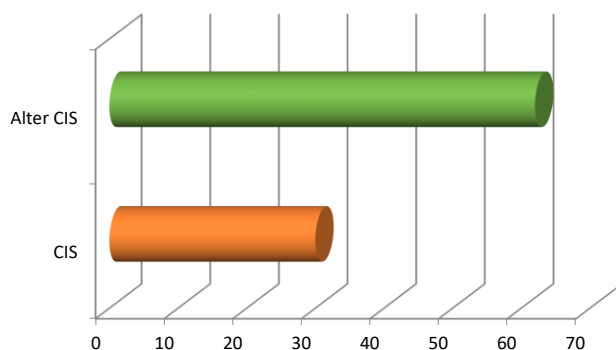
Podmiot	Liczba skierowanych osób
Ełckie Centrum Kultury	1
Fundacja Otulony w Nadzieję	2
Oratorium	1
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	7
Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	1
Miejskie Przedszkole Niezapominajka	1
Miejskie Przedszkole Perełka	1
Miejskie Przedszkole Świątełko	1
Miejskie Przedszkole Bajka	1
Miejskie Przedszkole Ekoludki	1
Muzeum Historyczne	1
Szkoła Podstawowa nr 1	2
Szkoła Podstawowa nr 2	2
Szkoła Podstawowa nr 4	1
Szkoła Podstawowa nr 7	1

ZATRUDNIENIE SOCJALNE

Pomoc rodzinie z problemem bezrobocia stanowi jeden z elementów pracy socjalnej. Celem realizowanym przez Ośrodek było zwiększenie szans na podjęcie pracy zawodowej i przeciwdziałanie negatywnym skutkom społecznym wynikającym z bezrobocia w rodzinie. Ośrodek kierował działania zarówno do osób bardziej aktywnych, samodzielnych, które wymagały stosunkowo niewielkiego wsparcia, jak i do tych, które nie potrafiły wykorzystać własnych zasobów i możliwości przy korzystnych zmianach na rynku pracy. Pogłębiona indywidualna praca socjalna, w tym w formie poradnictwa specjalistycznego oraz rozszerzana stale współpraca ze środowiskiem lokalnym i podmiotami rynku pracy były odpowiedzią na zmieniające się zapotrzebowanie poszukujących zatrudnienia mieszkańców Ełku, w szczególności korzystających z pomocy Ośrodka.

Ośrodek nadal współpracował z Centrum Integracji Społecznej „AlterCIS” prowadzonym przez Stowarzyszenie ADELFI w Ełku oraz Centrum Integracji Społecznej prowadzonym przez Stowarzyszenie im. Króla Augusta w Augustowie, w ramach której w roku 2020 skierował łącznie 93 osoby do uczestnictwa w programie reintegracji społecznej i zawodowej. Szczegółowy rozkład ilościowy udziału osób bezrobotnych w poszczególnych centrach w 2020 r. przedstawia Wykres nr 17.

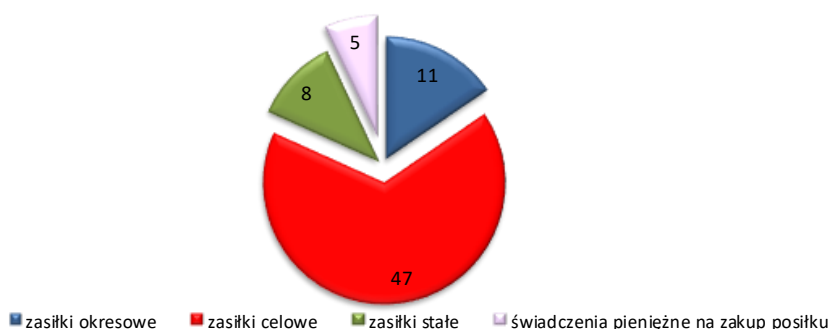
Wykres Nr 17. Uczestnicy centrów integracji społecznej 2020 r.

4.8. Wspieranie osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością

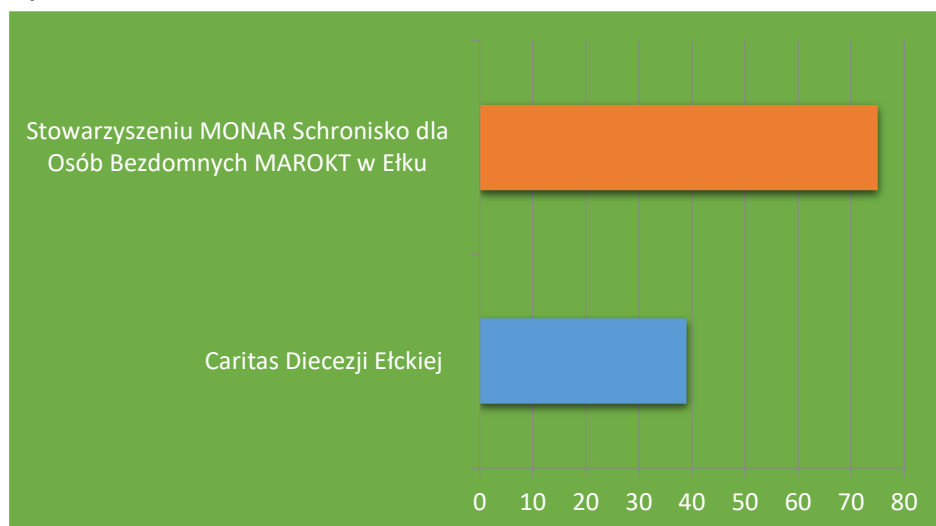
W 2020 r. udzielono schronienia 36 osobom bezdomnym (spadek o 25% w stosunku do roku 2019 r.) oraz 81 osobom zapewniono schronienie w ogrzewalni. Pomoc osobom bezdomnym przebywającym na terenie miasta Ełk, których ostatnim miejscem zameldowania na pobyt stały, było miasto Ełk. Gmina miasto Ełk powierzyła zadanie prowadzenia placówek: schroniska dla osób bezdomnych oraz ogrzewalni organizacjom pozarządowym - Caritas Diecezji Ełckiej oraz Stowarzyszeniu MONAR Schronisko dla Osób Bezdomnych MAROKT w Ełku. Poza pomocą w formie schronienia osoby bezdomne otrzymywały wsparcie w postaci świadczeń pieniężnych (zasiłek stały, okresowy, celowy). Formy pomocy udzielone osobom bezdomnym (z wyłączeniem schronienia) ilustruje Wykres Nr 18.

Wykres Nr 18. Formy pomocy udzielone osobom bezdomnym w roku 2020 r. z wyłączeniem schronienia (liczba wydanych decyzji)

Pracownicy Ośrodka w schroniskach Caritas Diecezji Ełckiej oraz Stowarzyszenia MONAR Schronisko dla Osób Bezdomnych MAROKT w Ełku przeprowadzili łącznie 114 rodzinnych wywiadów środowiskowych, z czego ponad 80 % dotyczyło osób przebywających w Schronisku dla Osób Bezdomnych MAROKT w Ełku.

Wykres Nr 19. Liczba sporządzonych rodzinnych wywiadów środowiskowych dotyczących osób bezdomnych w 2020 r.

Pomoc udzielona została również bezdomnym przebywającym poza Ełkiem, jeżeli ostatnim miejscem zameldowania na pobyt stały, było miasto Ełk.

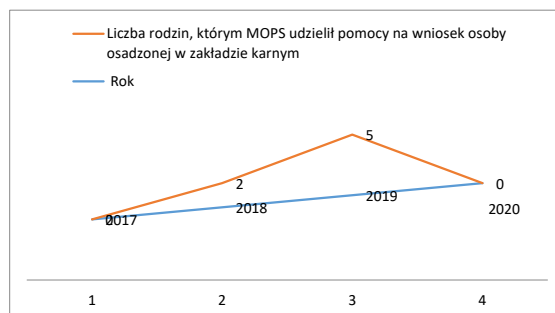
4.9. Wspieranie osób zwalnianych z zakładów karnych

Ośrodek realizuje świadczenia społeczne skierowane do osób opuszczających zakłady karne zgodnie z zawartym w dniu 13 czerwca 2000 r. porozumieniem pomiędzy Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej oraz Centralnym Zarządem Służby Więziennej. O potrzebie udzielania pomocy oraz terminie zakończenia kary informuje zakład karny, w którym osoba przebywa. Pomoc w tej formie udzielana jest również na wniosek osadzonego jego rodzinie. Realizację postanowień porozumienia w kolejnych latach ilustruje Tabela Nr 13, Wykres Nr 20 oraz Wykres Nr 21.

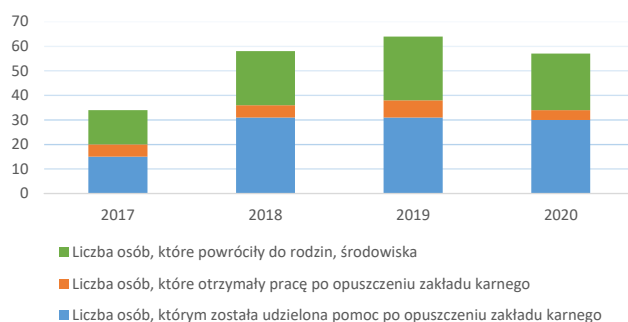
Tabela Nr 13. Pomoc udzielona w ramach porozumienia z Centralnym Zarządem Służby Więziennej w latach 2017-2020.

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020
Liczba osób, którym została udzielona pomoc po opuszczeniu zakładu karnego	15	31	31	30
Liczba rodzin, którym MOPS udzielił pomocy na wniosek osoby osadzonej w zakładzie karnym	0	2	5	0
Liczba osób, które otrzymały pracę po opuszczeniu zakładu karnego	5	5	7	4
Liczba osób, które powróciły do rodzin, środowiska	14	22	26	23

Wykres Nr 20. Liczba rodzin, którym MOPS udzielił pomocy na wniosek osoby osadzonej w zakładzie karnym w latach 2017-2020

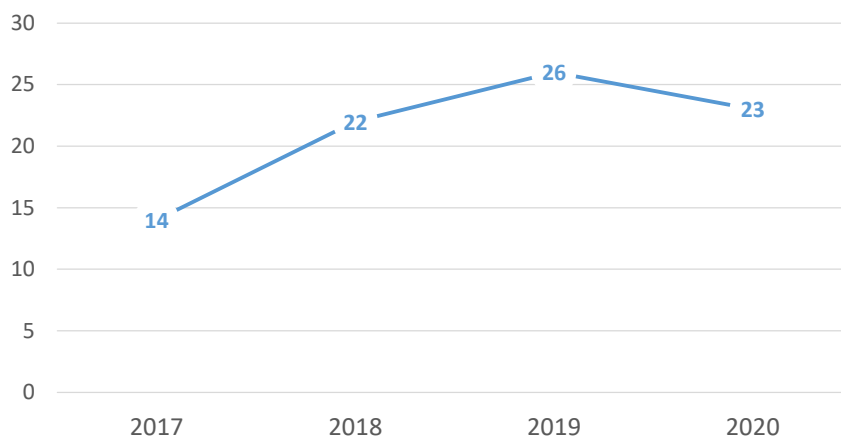
Wykres Nr 21. Liczba osób, którym została udzielona pomoc w ramach porozumienia z Centralnym Zarządem Służby Więziennej w latach 2017-2020.

W 2020 roku nastąpił spadek wśród liczby osób, które po opuszczeniu zakładu karnego powróciły do rodziny i środowiska, w stosunku do roku 2019 jest to spadek o -11,38 %. Tendencja spadkowa widoczna była również wśród osób, które podjęły pracę po opuszczeniu zakładu karnego.

W ramach pracy socjalnej osobom opuszczającym zakłady karne udzielano głównie pomocy finansowej, kierowano osoby do centrów integracji społecznej oraz do wykonywania prac społecznie użytecznych. Dane wskazują, że w roku sprawozdawczym odnotowano spadek liczby osób, którym została udzielona pomoc. Powyższe zjawisko obrazuje Wykres Nr 21.

Wykres Nr 21. Powrót osadzonych do rodzin i środowiska w latach 2017-2020.

4.10. Usługi w Klubie Seniora „SENIOR+”

Klub Seniora „Senior+” w Ełku, który został utworzony w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2015-2020, edycja 2017, funkcjonuje w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku od 2018 roku.

Bieżąca działalność Klubu „Senior+” w roku 2020 została dofinansowana ze środków Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu Wieloletniego „Senior +” na lata 2015-2020 Edycja 2020, Moduł II - Zapewnienie funkcjonowania placówek „Senior +”.

W roku 2020 Klub Seniora „Senior +” w ramach bieżącej działalności oferował następujące formy wsparcia:

- zajęcia o charakterze edukacyjnym (biblioterapia, wykłady i pogadanki),
- zajęcia usprawniania fizycznego,
- zajęcia rekreacyjne (wyjazdy – wycieczki jednodniowe, wycieczki piesze, zajęcia z hortiterapii – pielęgnacja ogrodu w otoczeniu Klubu),
- zajęcia integracyjne, włączanie się w akcje społeczne,
- zajęcia ze zdrowia i higieny,
- zajęcia manualne,
- warsztaty umiejętności spędzania wolnego czasu,
- warsztaty umuzykalniające,
- trening sprawności umysłowej.

Klub Seniora „Senior +” zachęcał ofertą od poniedziałku do piątku, w godzinach 8:00 – 16:00. W roku 2020 r., ilość uczestników Klubu Seniora „Senior+” w ramach programu wynosiła 15 osób. Ogółem z oferty Klubu skorzystało 24 seniorów. W projekcie brało udział od 15 do 20 uczestników, w zależności od ich możliwości i potrzeb. Średnio dziennie co najmniej 15 seniorów brało udział w zajęciach projektowych. Wśród uczestników zajęć Klubu następowała rotacja spowodowana między innymi sytuacją osobistą, zdrowotną, rezygnacją, zgonami oraz sytuacją związaną z epidemią COVID-19.

Opracowano procedury prowadzenia zajęć w formie stacjonarnej oraz w trybie zdalnym, zgodnie z zaleceniami Wojewody Warmińsko – Mazurskiego, Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej oraz Głównego Inspektora Sanitarnego.

Wojewoda Warmińsko - Mazurski wydawał decyzje o zawieszeniu działalności stacjonarnej placówki. W czasie zawieszenia stacjonarnej działalności placówki podjęto inicjatywę „Domowy Klub Seniora” (prowadzono stały kontakt telefoniczny z seniorami - pomoc w zakresie poradnictwa, udzielania informacji dotyczących codziennego funkcjonowania w sytuacji epidemicznej, prowadzono zajęcia w trybie zdalnym, przy wykorzystaniu zakupionych tabletów, cyklicznie dostarczano pakiety materiałów wraz z „Książką aktywności Seniora” oraz poczęstunek).

Tabela nr 14. Miesięczna frekwencja uczestników zajęć w Klubie w 2020 r.

Liczba uczestników Klubu												
Miesiąc:	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Faktyczna liczba uczestników	17	17	18	20	20	11	11	10	10	14	20	20
% wykorzystania miejsc	85	85	90	100	100	55	55	50	50	70	100	100

Tabela nr 15. Zakres usług świadczonych przez Klub Seniora „Senior+”

L.p.	Rodzaj usług	Sposób realizacji
1.	Biblioterapia	- wizyta uczniów SP nr 4 w Ełku w ramach cyklu „Poczytaj mi Babciu, Dziadku”, - biblioteka Klubu Seniora -stacjonarna oraz mobilna, -dostęp do codziennej prasy, - stworzenie „Książki Aktywności Seniora” (pakiet codziennych zadań m. in. krzyżówki, artykuły, zadania z zakresu treningu umysłu),
2.	Wykłady, warsztaty i pogadanki	-prelekcja z lekarzem medycyny dotycząca metody leczenia komórkami macierzystymi, gościnne uczestnictwo na zaproszenie Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Ełku, -prelekcja pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy z zakresu wsparcia społecznego dotycząca świadczenia usług opiekuńczych i teleopieki, -pogadanki prowadzone przez pracowników Klubu; tematyka zależna od potrzeb uczestników w tym: umiejętności interpersonalne, bezpieczeństwo i możliwości wsparcia w czasie pandemii - w czasie zawieszenia stacjonarnej działalności placówki podjęto inicjatywę „Domowy Klub Seniora” (stały kontakt telefoniczny z seniorami - pomoc w zakresie poradnictwa, udzielania informacji dotyczących codziennego funkcjonowania w sytuacji epidemicznej, zajęcia w trybie zdalnym, cykliczne dostarczanie pakietów materiałów wraz z ‘Książką aktywności Seniora”).
3.	Zajęcia zdrowie i higiena	-wprowadzono zajęcia z zakresu zdrowia i higieny, -zajęcia prowadzone w formie warsztatów online oraz indywidualnych konsultacji (teleporada).
4.	Zajęcia usprawniające fizycznie	-zajęcia z usprawnienia fizycznego w formie treningów opracowanych przez specjalistę z zakresu usprawniania fizycznego
5.	Zajęcia rekreacyjne	- zorganizowano 2 wycieczki jednodniowe dla 15 uczestników wraz z opiekunem, - zajęcia z hortiterapii (pielęgnacja terenu i ogrodu przez uczestników klubu), - cykliczne ogniska w CEE, -wycieczka piesza-spacer po Ełckiej promenadzie z wykorzystaniem metody nordic walking, - wycieczka piesza-spacer do Centrum Edukacji Ekologicznej.
6.	Zajęcia umuzykalniające	-zajęcia o charakterze umuzykalniającym z elementami muzykoterapii m.in. rozwój zainteresowań, pasji, nauki śpiewu. Zajęcia w formie warsztatów opracowanych przez specjalistę.
7.	Warsztaty umiejętności spędzania wolnego czasu	- spotkania integracyjne w Klubie Seniora, - obchody Międzynarodowego Dnia Osób Starszych, - warsztaty manualne w ECRS STAJNIA, - własnoręczne wykonanie przez uczestników kalendarzy na rok 2020, na licytację Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, - podjęcie wyzwania „#gaszynchallenge” dla chorej na SMA Hani Poczobut (nagranie krótkiej aktywności fizycznej, przekazanie wsparcia), - spotkanie międzypokoleniowe z uczniami Szkoły Podstawowej nr 3 im. Henryka Sienkiewicza w Ełku, -spotkanie międzypokoleniowe „Kawiarenka dla Babci i Dziadka” w Zespole Szkół nr 5 im. Karola Brzostowskiego.

Kadra Klubu Seniora „Senior+”:

- terapeuta zajęciowy (1 etat) oraz pracownik socjalny (1 etat) sprawujący bezpośrednią opiekę nad uczestnikami zajęć, funkcje nadzoru pełnił zastępca dyrektora MOPS (wydzielony zakres czynności);

- specjaliści (5 osób) prowadzący zajęcia i warsztaty zatrudnieni na podstawie umów cywilnoprawnych:

- 27 godzin zajęć zdrowia i higieny,
- 45 godzin warsztatów umuzykalniających,
- 34 godzin treningu sprawności umysłowej (pamięci),
- 45 godzin zajęć manualnych,
- 42 godzin zajęć usprawniania fizycznego,

W związku z sytuacją epidemiologiczną został zakupiony sprzęt ogrodowo-rekreacyjny, środki ochrony indywidualnej oraz tablety. Rezultatem tych działań było zminimalizowanie ryzyka zakażenia oraz spędzanie większej ilości czasu na świeżym powietrzu. Przyczyniło się to m. in. do zwiększenia odporności organizmu i polepszenia samopoczucia osób starszych. Natomiast zakupione tablety umożliwiły seniorom dostęp do urządzeń technologicznych. Dzięki czemu większa liczba osób miała dostęp do zajęć w trybie zdalnym. Zapobiegło to wykluczeniu cyfrowemu oraz poczuciu osamotnienia i marginalizacji.

Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki przekazał na potrzeby placówki środki ochrony (maseczki, płyn do dezynfekcji i rękawice jednorazowe).

Działania w Klubie Seniora pozwoliły zaspokoić potrzeby i oczekiwania seniorów w zakresie aktywizacji, rozwijania zainteresowań, edukacji i aktywności społecznej. Dzięki uczestnictwu w zajęciach, seniorom przestała dokuczać samotność, nawiązały się nowe znajomości, przyjaźnie i koleżeństwo. Udział w zajęciach pozwolił na zachowanie sprawności, rozwój aktywności, zmniejszenie poczucia izolacji. Działania Klubu sprzyjały zapobieganiu pogarszania się kondycji umysłowej seniorów. Seniorzy aktywnie spędzali czas na świeżym powietrzu w ogrodzie przylegającym do budynku Klubu Seniora. Ponadto podejmowane działania korzystnie wpłynęły na:

- zwiększenie wiedzy seniorów w zakresie bezpieczeństwa oraz umiejętności wykorzystania czasu wolnego,
- wzrost aktywności fizycznej seniorów poprzez udział w zajęciach w klubie,
- aktywizacja społeczna seniorów poprzez udział w wycieczkach oraz uczestnictwa w życiu kulturalnym,
- zmniejszenie izolacji społecznej seniorów,
- wsparcie seniorów poprzez udział w zajęciach w klubie,
- nawiązanie bliskich relacji międzypokoleniowych z młodzieżą szkolną.

W roku 2020 Klub Seniora „Senior +” nawiązał współpracę m.in. z:

- 1) Zespołem Szkół nr 5 im. Karola Brzostowskiego,
- 2) Szkołą Podstawową nr 4 im. prof. Władysława Szafera w Ełku,
- 3) Szkołą Podstawową nr 3 im. Henryka Sienkiewicza w Ełku,
- 4) Ełckim Centrum Kultury,
- 5) Środowiskowym Domem Samopomocy „Lawendowy Zakątek”,
- 6) Centrum Edukacji Ekologicznej w Ełku,
- 7) Muzeum Historycznym w Ełku,
- 8) Uniwersytetem Trzeciego Wieku,
- 9) Ełckim Centrum Rewitalizacji Społecznej STAJNIA.

V. Realizacja zadań w zakresie wspierania rodziny

MOPS realizował zadania wynikające z ustawy o wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej. W myśl art. 176 ww. ustawy realizowano 3-letni gminny program wspierania rodziny, min. pomoc w formie asystenta rodziny. Ośrodek zatrudniał 6 asystentów rodziny, którzy udzielili

wsparcia 62 rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w tym 130 dzieciom.

W związku z dynamicznie zmieniającą się sytuacją wywołaną rozprzestrzenieniem się wirusa Sars-CoV-2 dokonano zmiany sposobu i form wsparcia, co podyktowane było koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego zarówno osób i rodzin wymagających wsparcia jak i osób realizujących zadania w obszarze wspierania rodziny. Działania podejmowano zgodnie z zaleceniami Wojewody Warmińsko - Mazurskiego oraz Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

Asystenci realizowali działania m.in. w ramach projektów „Wsparcie Ełckich Rodzin - projekt ZIT”, „Działamy i wspieramy” oraz „Ełk – Bezpieczna Rodzina”.

Asystenci rodziny w 2020 r. realizując swoje zadania odpowiedzialni byli za obszary m.in.: bezpośrednią pracę z rodzicami, bezpośrednią pracę z dziećmi, działania realizowane na rzecz dziecka i rodziny oraz organizację pracy własnej. Do głównych zadań należało wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, polegające w szczególności na:

- a) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- b) wzmocnieniu roli funkcji rodziny;
- c) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny;
- d) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- e) pomocy w integracji rodziny;
- f) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- g) dążeniu do reintegracji rodziny;
- h) praca nad poprawą relacji z dalszą rodziną, środowiskiem sąsiedzkim oraz instytucjami;
- i) opracowywanie we współpracy z rodziną oraz koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej planu pracy z rodziną;
- j) udział w przygotowywaniu i realizowaniu gminnego programu wspierania rodziny,
- k) prowadzeniu zajęć edukacyjnych w zakresie wzmocnienia kompetencji wychowawczych dla rodziców i opiekunów dzieci.

Kontynuowano działania związane ze wspieraniem kobiet zgodnie z ustawą z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” polegające na koordynowaniu kompleksowego wsparcia (poradnictwa) dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz wsparcia rodzin dzieci, u których zdiagnozowano „ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu”.

Wspieranie rodziny jest procesem długotrwałym. W 2020 r. przeciętny czas pracy asystenta z rodziną wyniósł 21 miesięcy. Z uwagi na specyfikę roku 2020 asystenci rodziny kładli nacisk na wsparcie oraz edukację w zakresie ochrony zdrowia w okresie pandemii COVID – 19.

Ponadto w 2020 r. asystenci rodziny uczestniczyli w działaniach realizowanych na rzecz wsparcia rodziny m.in.:

- a) zorganizowali spotkanie pn. „Choinkę” dla dzieci z rodzin wspieranych przez asystentów rodziny;
- b) współpracowali przy organizacji wydarzeń w ramach Ełckich Dni Rodziny,
- c) realizowali projekt socjalny w ramach projektu „Wsparcie Ełckich Rodzin – ZIT, w którym prowadzili zajęcia i warsztaty z wykorzystaniem metod pracy z rodzinami, w tym „Szkoła rodziców”, których celem było podniesienie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców oraz edukacja w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- d) brali udział w grupach roboczych tworzonych w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Informacje dotyczące realizowanego zadania przedstawia Tabela Nr 16.

Tabela Nr 16. Wspieranie rodzin i zatrudnienie asystentów rodziny w 2020 r.

L.p.	Wyszczególnienie	2020 r.
1	Liczba zatrudnionych asystentów rodziny	6
2	Liczba rodzin, z którymi pracował asystent	62
3	Liczba rodzin, które zrezygnowały z usług asystenta	4
4	Liczba rodzin objętych wsparciem (plany pracy z rodziną)	62
5	Liczba osób w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	219
6	Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	130
7	Liczba rodzin, z którymi asystent zakończył pracę ze względu na osiągnięcie celu	3

Pomimo trudnego czasu spowodowanego panującą epidemią organizowano systematyczne spotkania Zespołu do spraw asysty rodzinnej, który podczas comiesięcznych spotkań dokonywał omówienia aktualnych kierunków działania, współpracy, spraw organizacyjnych dotyczących prawidłowego funkcjonowania Zespołu oraz spraw rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny. W 2020 r. odbyło się 12 spotkań Zespołu, w skład którego wchodzi pracownicy Ośrodka, tj. pracownicy socjalni, asystenci rodziny.

VI. Realizacja zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Ośrodek zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie podejmował działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym oraz grupach roboczych. MOPS zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną zespołu interdyscyplinarnego. Zespół Interdyscyplinarny w Ełku został powołany Zarządzeniem Prezydenta Miasta Ełku, w skład którego wchodzi 18 przedstawicieli różnych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W związku z działaniami podejmowanymi przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych, w 2020 r. wsparciem objęto 148 rodzin, z tego 14 rodzin było wspieranych przez asystenta rodziny. Członkowie grup roboczych prowadzili regularnie wizyty w środowiskach dotkniętych przemocą.

W 2020 r. odbyło się 5 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 925 spotkań członków grup roboczych (w tym 205 z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że doświadczają przemocy w rodzinie oraz 182 z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc).

Pracę Zespołu oraz pracę w grupach roboczych prowadzono zgodnie z zaleceniami Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej oraz Głównego Inspektora Sanitarnego.

Działania podejmowane w 2020 r. przez Zespół Interdyscyplinarny Miasta Ełk i MOPS:

- prowadzenie dyżurów członków Zespołu Interdyscyplinarnego Miasta Ełku w ramach obchodów „Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Prześstępstwem” od 21.02.2020 r. do 28.02.2020 r.;

- przeprowadzenie szkolenia "Co warto wiedzieć o procedurze Niebieskie Karty" przeprowadzone przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Powiatowym Centrum Pomocy Psychologiczno- Pedagogicznej w Ełku;
- prowadzenie zajęć grupy wsparcia (6 osób), odbyło się 10 spotkań;
- rozpowszechnianie informacji na temat punktu Konsultacyjnego przy MOPS w Ełku (bezpłatne konsultacje – radcy prawnego, psychologa, traumatologa, specjalisty do spraw uzależnień);
- organizacja spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego (5 spotkań);
- wdrażanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Miasta Ełk;
- organizacja kampanii „Biała Wstążka“ oraz po raz pierwszy Kampanii „Pomarańczowa Wstążka” 2020.

W ramach prowadzonych obu Kampanii zrealizowano szereg działań m.in.:

- akcję informacyjno-promocyjną (upowszechnienie akcji);
- organizację pomarańczowego dnia w placówkach edukacyjnych pod hasłem „Tak Zapobieganiu Przemocy Wobec Dzieci“ - forma zdalna;
- organizację warsztatów w szkołach „Nie Zgadzam się na przemoc“;
- przeprowadzenie badań ankietowych wśród młodzieży na temat przemocy;
- organizację warsztatów profilaktycznych dla służb pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w tym wobec dzieci – superwizja – forma zdalna;
- akcję noszenia białej wstążki w czasie trwania kampanii;
- upowszechnienie Kampanii w lokalnych mediach;
- organizację „Dnia Otwartych Drzwi”, MOPS i innych instytucjach;
- dyżury specjalistów: psycholog, specjalista ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, radca prawny, psycholog/traumatolog w Punkcie Konsultacyjnym dla osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz pracownika socjalnego i asystenta rodziny MOPS Ełk;
- prowadzenie Telefonu Zaufania „Nie jesteś sam“;
- organizację konferencji podsumowującej Kampanię Białej i Pomarańczowej Wstążki 2020 r. (forma zdalna).

W 2020 r. działania nakierowane były na zwiększenie skuteczności działań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz na zmniejszenie skali zjawiska przemocy zgodnie z Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Miasta Ełk na lata 2016 – 2020.

Ośrodek w ramach realizacji programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wraz z przedstawicielami innych podmiotów, podejmował działania zmierzające do zapobiegania lub ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie. Działania te podejmowane były w ramach szeroko rozumianej pracy socjalnej z osobami i rodzinami w celu poprawy ich funkcjonowania oraz ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań organizacji i instytucji na rzecz rozwiązywania problemów społecznych. Praca z rodzinami dotkniętymi problemem przemocy koncentrowała się na rozpoznawaniu zjawiska przemocy, budowaniu planu pomocy o charakterze interwencyjnym, socjalnym, psychologicznym oraz prawnym, a także na realizacji tego planu.

Pomimo niezwykle trudnej sytuacji, związanej z rozprzestrzenieniem się choroby COVID -19, wywołanej wirusem SARS –CoV-2, pracownicy socjalni aktywnie uczestniczyli w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych, których są członkami. Realizowali działania określone w § 11 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Pracownicy socjalni i funkcjonariusze Policji prowadzili regularnie, co miesiąc wizyty w środowiskach dotkniętych przemocą. W przypadku podejrzenia lub stwierdzenia wystąpienia zjawiska przemocy w rodzinie informowali o możliwości skorzystania z dostępnej infrastruktury pomocowej, świadczonej przez różne podmioty:

- Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy,
- objęcie rodziny wsparciem asystenta rodzinnego,
- podjęcie terapii dla osób uzależnionych lub współuzależnionych m. in.: w OTU i PTU w Ełku,
- umieszczenie w Ośrodku Interwencji Kryzysowej lub Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy,
- umieszczenie dziecka w placówce wsparcia dziennego,
- pomoc w uzyskaniu porady prawnej i innej pomocy w zależności od realnej potrzeby.

Kontynuowano realizację poradnictwa specjalistycznego w 2020 r. w punkcie konsultacyjnym dla osób doświadczających przemocy w rodzinie m.in.:

- poradnictwo i konsultacje dla osób doświadczających przemocy,
- doradztwo i pomoc rodzinom, w których występuje problem niekontrolowania negatywnych emocji,
- wstępną pomoc psychologiczną dla osób doświadczających przemocy,
- porady prawne dla osób doświadczających przemocy.

Porad i konsultacji udzielali specjaliści: psycholog, psycholog na potrzeby konsultacji z dzieckiem, radca prawny, pedagog, specjalista ds. uzależnień, traumatolog.

Praca z rodzinami, w których występowała przemoc była podejmowana wieloaspektowo, dlatego też: osobom, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą, udzielono wsparcia psychologicznego, prawnego, rodzinnego oraz socjalnego, a osobom, w stosunku do których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie kierowano działania zmierzające do zmiany zachowania (w tym możliwość skorzystania z bezpłatnych indywidualnych konsultacji psychologicznych) oraz do uczestnictwa w spotkaniach grupy korekcyjno-edukacyjnej, organizowanej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku osób podejrzanych o stosowanie przemocy (do udziału w programie zostało skierowanych 145 osób).

W 2020 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 188 formularzy „Niebieska Karta – A”. W ramach procedury „Niebieska Karta” 14 rodzin zostało objętych wsparciem asystenta rodziny.

W 2020 r., zakończono 156 procedury „Niebieska Karta”, w tym:

- a) z tytułu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy – 151,
- b) z tytułu braku zasadności podejmowania działań – 5.

Z przebiegu spotkań grup roboczych oraz prac Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, że interdyscyplinarność przyczyniła się do szybkiego i pełnego przepływu informacji między służbami społecznymi, zwiększenie podejmowania skuteczniejszych działań, które nie powielają się i nie wykluczają się wzajemnie. W ocenie MOPS, realizacja zadań prowadzonych w ramach współpracy różnych podmiotów wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego doprowadziła do:

- a) identyfikacji ofiar i sprawców przemocy;
- b) zwiększenia skuteczności działań interwencyjnych, w wyniku systematycznego diagnozowania i monitoringu zjawiska przemocy w rodzinie;
- c) kompletności informacji nt. rozmiarów zjawiska przemocy;
- d) dokonania oceny istniejącej oferty pomocowej;
- e) podniesienia kompetencji zawodowych przedstawicieli służb zajmujących się przemocą w rodzinie;
- f) zmniejszenia intensywności zjawiska przemocy;

- g) podniesienia poziomu wrażliwości społecznej;
- h) umocnienia współpracy w zakresie pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.

Realizację procedury „Niebieskie Karty” przez poszczególne podmioty przedstawia Tabela Nr 17.

Tabela Nr 17. Podmioty wszczynające procedurę „Niebieska Karta” (procedura NK-A) w 2020 r.

Wyszczególnienie	Liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta”
Jednostki organizacyjne pomocy społecznej	14
Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0
Policja	129
Oświata	5
Ochrona zdrowia	0

VII. Działalność Ełckiego Centrum Rewitalizacji Społecznej STAJNIA

Głównym celem ECRS STAJNIA jest inicjowanie i doskonalenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień, w tym alkoholu i przemocy w Ełku poprzez m.in. pomoc i współdziałanie z podmiotami, partycypację, aktywizację, wsparcie kooperacji usług społecznych i formowanie nowej przestrzeni społecznej na rzecz mieszkańców Ełku.

W ECRS STAJNIA mieści się Poradnia Rodzinna, Punkt Konsultacyjny dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, Okręgowy Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonych Prześstępstwem, Młodzieżowy Klub Integracji Społecznej, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Ełcki Uniwersytety Trzeciego Wieku oraz odbywają się cykliczne spotkania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Dodatkowo pomieszczenia udostępniane są podmiotom i organizacjom podejmującym działania na rzecz rodzin ze środowiska lokalnego, przede wszystkim z obszaru rewitalizacji.

Partnerami ECRS STAJNIA w 2020 r. były podmioty, m.in.:

1. Stowarzyszenie „Alternatywa”,
2. Centrum Aktywności Społecznej PRYZMAT,
3. Stowarzyszenie Ełcki Uniwersytet Trzeciego Wieku,
4. Stowarzyszeniem Adelfi,
5. Stowarzyszenie Amazonek,
6. Stowarzyszenie Rozwoju Produktu lokalnego „Wiatraki Mazur”,
7. Fundacja Innowacja,
8. Fundacja Wsparcie Nauki i Biznesu,
9. Stowarzyszenie MONAR Schronisko dla Osób Bezdomnych Markot,
10. Stowarzyszenie Społeczno - Artystycznym Kultywator,
11. Środowiskowy Dom Samopomocy „Lawendowy Zakątek”,
12. Towarzystwo Miłośników Ełku,
13. Wojska Obrony Terytorialnej oraz 41 Batalion Lekkiej Piechoty.

Pomieszczenia ECRS „STAJNIA” były wykorzystywane na potrzeby Ełckiego Forum Rewitalizacji Społecznej oraz Klubu Seniora „SENIOR +”.

W ECRS STAJNIA organizowano spotkania integracyjne m.in. choinka zorganizowana przez asystentów rodziny, zabawa walentynkowo-karnawałowa Środowiskowego Domu Samopomocy, zajęcia integracyjne Stowarzyszenia MONAR.

W 2020 r. w ECRS realizowano m.in. następujące projekty:

1. „Wsparcie Ełckich Rodzin” -ZIT – którego celem projektu jest kompleksowe wsparcie ełckich rodzin oraz rozwój usług społecznych poprzez udział 45 osób (29 kobiet, 16 mężczyzn) mieszkańców obszaru wyznaczonego do rewitalizacji w MOF Ełk w okresie 01.01.2019 r. – 30.11.2020 r. Realizatorem projektu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku. W ECRS „STAJNIA” odbywały się m.in. zajęcia z muzykoterapii i dogoterapii, dzięki którym poprawia się funkcjonowanie zdrowia osób z różnorodnymi problemami natury emocjonalnej, fizycznej lub umysłowej. Projekt skierowany jest dla rodzin z dziećmi oraz do osób/rodzin z osobami niepełnosprawnymi i/lub starszymi.
2. „Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej z kompleksową ścieżką wsparcia” –którego celem projektu jest zwiększenie aktywności 80 osób zamieszkałych na terenie obszarze wyznaczonym do rewitalizacji w ramach Programu Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023 w wieku 18-65 lat poprzez aktywizację społeczną i zawodową w okresie od 01.01.2019 r. do 31.05.2021 r. Działania które są realizowane na terenie ECRS „STAJNIA” to usługi wspierające animacje lokalna –zajęcia z animatorem, streetworkerem i pracownikiem socjalnym, warsztaty z doradcą zawodowym, warsztaty „zdrowy styl życia” itp.
3. „Utworzenie i funkcjonowanie młodzieżowego klubu integracji społecznej” – którego celem projektu jest aktywizacja społeczna i zawodowa 40 osób w wieku 15 –40 lat, wykluczonych i/lub zagrożonych wykluczeniem społecznym zamieszkujących na terenie miasta Ełku oraz ich otoczenia (rodzice, rodzeństwo, opiekunowie). Zajęcia które odbywają się w budynku ECRS „STAJNIA” to m.in.: zajęcia sportowe, multimedialne, muzyczne, artystyczno-plastyczne, taneczne oraz wsparcie psychologa/terapeuty.
4. Lokalne Perspektywy –którego celem projektu jest rozwój usług społecznych oraz integracja rodzin ze środowiskiem lokalnym poprzez udział 132 osób (75 kobiet, 57 mężczyzn) mieszkańców Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ełk w projekcie w okresie 01.09.2018 r. – 31.12.2020 r. Uczestnicy mogli skorzystać z warsztatów plastycznych, warsztatów wokalnych, warsztatów gospodarowania budżetem domowym, treningu psychospołecznego oraz konsultacji indywidualnych. Realizatorem projektu jest Stowarzyszenie „Alternatywa” w Ełku.
5. „Ełk – Bezpieczna Rodzina” - celem projektu jest zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali zjawiska przemocy w Ełku poprzez: usprawnienie współpracy podmiotów lokalnych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz działań Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych, podniesienie kompetencji i umiejętności osób działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności do oferty wsparcia i różnorodnych form pomocy osób doświadczających przemocy w rodzinie. W ramach projektu zostały zorganizowane: zajęcia rozwojowe i wspierające skierowane do rodzin doświadczających przemocy lub zagrożonych przemocą, szkolenia i wsparcie dla osób realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy, poradnictwo specjalistyczne, Kampania Pomarańczowej wstążki „TAK ZAPOBIEGANIU PRZEMOCY WOBEC DZIECI”, Kampania „Białej Wstążki” Stop przemocy wobec kobiet.

Pracę w ECRS STAJNIA prowadzono zgodnie z zaleceniami Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej oraz Głównego Inspektora Sanitarnego. Świadczone usługi w systemie stacjonarnym i trybie zdalnym.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Uruchomiono 10 października 2020 r. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Ełku, który funkcjonuje w Ełckim Centrum Rewitalizacji Społecznej „STAJNIA” w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku obejmuje swoim działaniem teren gminy miasta Ełku. Ośrodek dysponuje 6 pokojami dwuosobowymi. Wszystkie pokoje posiadają łazienki z prysznicami lub wannami. Jednorazowo w Ośrodku może przebywać 12 osób. Celem działalności Ośrodka jest świadczenie usług na rzecz osób/rodzin, dotkniętych problemem przemocy w rodzinie znajdujących się sytuacji kryzysowej z Gminy Miasta Ełk. W roku 2020 nie było umieszczonych osób. Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, Wojewody Warmińsko – Mazurskiego, z uwagi na sytuację związaną z epidemią COVID-19 zostały wprowadzane procedury.

Wsparcie dla osób pokrzywdzonych przestępstwem:

W ramach Okręgowego Ośrodka Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem w Ełku, zapewniano pomoc nieodpłatną osobom pokrzywdzonym przestępstwem:

- pomoc prawną,
- pomoc psychologiczną,
- pomoc w rozwiązywaniu konfliktów przez mediację,
- pomoc tłumacza j. obcego i migowego,
- wsparcie doradcy zawodowego oraz specjalisty w zakresie pozyskiwania środków finansowych,
- pokrywanie kosztów świadczeń zdrowotnych oraz wyrobów medycznych, niezbędnych w procesie leczniczym,
- pokrywanie kosztów zakupu żywności lub bonów żywnościowych,
- pokrywanie zakupu odzieży, bielizny, obuwia, środków czystości i higieny osobistej,
- finansowanie okresowych dopłat do bieżących zobowiązań czynszowych za lokal mieszkalny,
- pokrywanie kosztów związanych z edukacją ogólnokształcącą i zawodową, a także na zasadach indywidualnego kształcenia,
- pokrywanie kosztów związanych z opieką nad dziećmi w żłobkach i klubach dziecięcych,
- pokrywanie kosztów szkoleń i kursów podnoszących kwalifikacje zawodowe,
- finansowanie kosztów wyjazdów zorganizowanych dla małoletnich,
- finansowanie przejazdów środkami komunikacji publicznej lub pokrywanie kosztów transportu związanych z uzyskiwaniem świadczeń i regulowaniem spraw związanych z uzyskiwaniem pomocy,
- pokrywanie kosztów zakupu urządzeń i wyposażenia,
- pomoc opiekuna pokrzywdzonego.

Ośrodek prowadzony we współpracy ze stowarzyszeniem PRYZMANT.

Łącznie z pomocy skorzystało 394 osoby.

Wsparcie osób doświadczających przemocy w rodzinie:

W ramach Punktu konsultacyjnego dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, prowadzonego przez MOPS w Ełku przyjmowali specjaliści:

- Psycholog dla dzieci i młodzieży,
- Pedagog/logopeda,
- Specjalista ds. uzależnień,
- Psycholog,
- Psycholog traumatolog.

Łącznie z pomocy skorzystało 225 osób.

Wsparcie osób uzależnionych:

W ramach Poradni Rodzinnej przyjmowali specjaliści, mieszkańcy Ełku uzyskiwali fachową, nieodpłatną pomoc w formach:

- konsultacji psychologicznych, pedagogicznych, socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży, rodziców,
- poradnictwa rodzinnego i małżeńskiego,
- poradnictwa prawnego,
- grup dla kobiet współuzależnionych,
- grupy DDA (dorosłe dzieci alkoholików),
- grupa socjoterapeutyczna dla dzieci,
- konsultacji indywidualnych dla rodzin z problemem alkoholowym,
- konsultacji dla osób uzależnionych od narkotyków i ich rodzin,
- pomocy osobom doświadczającym przemocy oraz pokrzywdzonych przestępstwem.

Poradnia Rodzinna funkcjonuje w ramach Miejskich Programów Profilaktycznych (MPPP, MPPiRPA, MPPN) realizowana przez Urząd Miasta Ełku, której priorytetowym zadaniem jest wspomaganie rodziny w sytuacjach kryzysowych oraz w trudnych sytuacjach życiowych.

Łącznie z pomocy skorzystało 1217 osób.

Wsparcie osób przebywających na kwarantannie i izolacji – (COVID-19):

- koordynowanie wsparcia psychologicznego udzielane osobom przebywającym na kwarantannie i w izolatorium.

Inne realizowane inicjatywy, m.in.:

- warsztaty „Pogłębiona diagnoza miasta Ełk” w ramach Programu Rozwój Lokalny,
- spotkania nieformalne seniorów – gry zespołowe,
- spotkania i zajęcia dla seniorów klubu seniora Senior +,
- zajęcia i spotkania integracyjne słuchaczy Stowarzyszenia Ełckiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku,
- spotkania integracyjne: ŚDS Lawendowy Zakątek, Stowarzyszenie Amazonek,
- spotkanie informacyjne Programu Aktywni Obywatele,
- spotkanie zespołu ds. ekonomii społecznej w powiecie ełckim w ramach Ośrodka wsparcia ekonomii społecznej, stowarzyszenia Adelfi,
- warsztaty teoretyczne i praktyczne z zakresu pierwszej pomocy przez Stowarzyszenie Adelfi,
- spotkanie Ełckiego Forum Rewitalizacji w Ełku,
- zajęcia uczestników Stowarzyszeniem MONAR Schronisko dla Osób Bezdomnych Markot,
- spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego, w tym w ramach Kampanii „Biała Wstążka”, itp.

Tabela Nr 18. Liczba osób korzystających z pomieszczeń ECRS STAJNIA w rozbiściu na poszczególne miesiące w 2020 r.

Miesiąc	Liczba osób	Liczba osób z obszaru śródmieścia (obszar wyznaczony do rewitalizacji)	Średnia liczba osób na 1 dzień roboczy w miesiącu (liczba dni pracujących /liczba osób)
Styczeń	862	703	41
Luty	850	532	43
Marzec	476	317	22
Kwiecień	191	165	9
Maj	176	145	9
Czerwiec	289	261	14
Lipiec	745	599	32
Sierpień	596	494	30
Wrzesień	828	593	38
Październik	803	446	37
Listopad	155	84	8
Grudzień	140	63	7
Razem	6 111	4 402	

VIII. Pozostałe działania

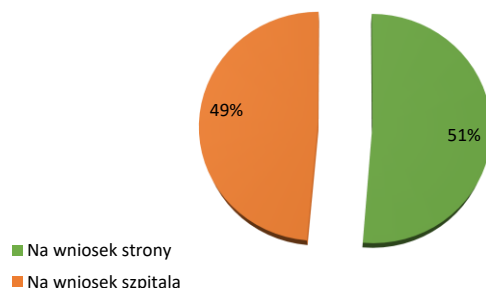
8.1. Pomoc rzeczowa

W roku 2020 była kontynuowana współpraca ze sklepem społecznym, gdzie realizowano pomoc najbardziej potrzebującym w formie rzeczowej tj. artykuły spożywcze, środki higieny osobistej. Pomoc tą udzielano 16 osobom, w szczególności osobom najbardziej potrzebującym, borykającymi się z problemami związanymi z gospodarowaniem budżetem domowym, oraz osobom wobec, których istniało podejrzenie marnotrawienia pomocy.

8.2. Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej

Na podstawie art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w roku 2020 wydano 74 decyzje, w których potwierdzono prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Stwierdzono wygaśnięcie 8 decyzji oraz udzielono odmowy udzielenia tej formy pomocy dla 5 osób. Prawo do ww. świadczeń nabywały osoby inne niż ubezpieczeni, posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które posiadają obywatelstwo polskie lub uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, lub zezwolenie na pobyt czasowy. Stosownie do przepisu art. 54 ust. 4 i 5 przywołanej ustawy, decyzję w sprawie potwierdzenia prawa do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej wydaje się na wniosek świadczeniobiorcy, a w przypadku stanu nagłego – na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej, złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia. W roku 2020 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej rozpatrzył 38 wniosków klientów i 36 wniosków szpitala, m.in. 1 Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką, SPZOZ w Lublinie Filia w Ełku.

Wykres Nr 22. Potwierdzenie prawa do korzystania do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w roku 2020 r.

8.3. Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego i ortopedycznego

Wypożyczalnia przeznaczona jest dla mieszkańców Ełku, osób chorych i niepełnosprawnych, posiadających orzeczenie o niepełnosprawności wymagających korzystania ze sprzętu rehabilitacyjnego czy ortopedycznego w warunkach domowych. Sprzęt był wypożyczany bezpłatnie na czas określony, na podstawie zawieranej umowy użyczenia.

W 2020 roku ze sprzętu znajdującego się w zasobach wypożyczalni skorzystało 20 osób.

Wykres Nr 23. Ilość wypożyczonego sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych z wypożyczalni MOPS w 2020 r.

IX. Działalność bieżąca

9.1. Zasoby kadrowe

Kadrę MOPS w roku sprawozdawczym ogółem stanowiło 103 pracowników etatowych według stanu na dzień 31 grudnia, z czego największą grupę tworzyli pracownicy Sekcji Usług Opiekuńczych i Pomocy Instytucjonalnej tj. 48,55 % ogółu zatrudnionych, następnie pracownicy Sekcji Pracy Socjalnej 25,25 % ogółu zatrudnionych. Liczbę pracowników MOPS z podziałem na sekcje przedstawia Tabela Nr 19.

Tabela Nr 19. Zasoby kadrowe MOPS w 2020 r.

Wyszczególnienie	Liczba pracowników	Liczba etatów
Ogółem	103	103
Dyrektor (w tym zastępca)	2	2
Sekcja Pracy Socjalnej, w tym kierownik, 7 starszy specjalista pracy socjalnej, 14 specjalista pracy socjalnej, 4 pracownik socjalny	26	26
Sekcja Usług Opiekuńczych i Pomocy Instytucjonalnej, w tym kierownik, 2 pracownik socjalny, 2 starszy pracownik socjalny 18 opiekunka świadcząca usługi w ramach zadań zleconych, 26 opiekunka świadcząca usługi w ramach zadań własnych, 1 pomoc administracyjna	50	50
Sekcja Świadczeń Środowiskowych, w tym kierownik, 4 referent, 1 pomoc administracyjna	6	6
Sekcja Finansowo-Księgowa, w tym: główna księgowa, starsza księgowa, księgowa	3	3
Zespół ds. Asysty Rodzinnej, w tym: 6 asystent rodziny, 2 starszy asystent rodziny (w tym 1 osoba na urlopie macierzyńskim, 2 osoby na zastępstwo)	8	8
Klub Seniora Senior+ w tym: 1 pracownik socjalny, 1 terapeuta zajęciowy	2	2
Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej STAJNIA w tym: 1 kierownik, 1 pomoc administracyjna	2	2
Administracja i obsługa, w tym: 1 starszy inspektor ds. kadr (4/5 etatu)/starszy inspektor BHP(1/5 etatu)	4	4

Na dzień 31.12.2020 roku ogólna liczba pracowników Ośrodka wynosiła 103 osoby.

W 2020 roku w MOPS zatrudnionych było łącznie 31 pracowników socjalnych, w tym 6 pracowników socjalnych, 3 starszych pracowników socjalnych, 16 specjalistów pracy socjalnej, 6 starszych specjalistów pracy socjalnej. Na dzień 31 grudnia 2020 r. według danych Urzędu Miasta Ełku w mieście zamieszkiwało łącznie 58 649 osób (zameldowanie na stałe i czasowe). Biorąc pod uwagę liczbę zatrudnionych pracowników socjalnych (30 osób) oraz liczbę mieszkańców (dane z Urzędu Miasta) ustawowy warunek zatrudnienia pracowników socjalnych tj. 1 pracownik na 2000 mieszkańców został spełniony.

Ustawowy warunek pracy jednego asystenta rodziny z maksymalnie 15 rodzinami został spełniony, każdy z asystentów pracował z łącznie nie większą liczbą rodzin niż 15.

W trakcie roku 2020 r. na okres trzech miesięcy zatrudniono 1 osobę w ramach robót publicznych (dofinansowanie z PUP) oraz 1 osobę w ramach umowy odbywała staż dla osób bezrobotnych. Ponadto w ramach projektu ze środków z Unii Europejskiej 3 osoby odbyły trzymiesięczny staż oraz zawarto 6 porozumień z wolontariuszami.

W myśl deklarowanej współpracy z Sądem Rejonowym w Ełku w 2020 w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Ełku, zapewniono warunki do wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne, realizowanej na podstawie orzeczeń Sądu Rejonowego, którą łącznie realizowało 25 osób, z czego 11 osób małoletnich.

Pracownicy Ośrodka brali udział w różnych formach podnoszenia kwalifikacji oraz kompetencji zawodowych. Organizowane szkolenia, głównie w formule zdalnej miały na celu zwiększenie specjalistycznej wiedzy pracowników oraz rozwój umiejętności niezbędnych do właściwej realizacji zadań. Pracownicy socjalni i asystenci rodziny w ramach wsparcia

merytorycznego uczestniczyli w organizowanych warsztatach metodycznych z elementami superwizji.

9.2. Decyzje administracyjne

W 2020 roku MOPS wydał 8484 decyzji (tj. o 1271 decyzji więcej w stosunku do roku 2019). Spośród wszystkich decyzji, odmownych decyzji było 33 (0,38 %). Decyzje odmowne wydano w stosunku do następujących form pomocy:

- a) zasiłek celowy – 12,
- b) ubezpieczenie ze środków publicznych -5,
- c) zasiłek stały – 4,
- d) zasiłek okresowy- 9,
- e) specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi-12.

W toku instancyjnym zaskarżono i wniesiono odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego 20 decyzji, z których:

- a) spór o właściwość – inny organ: 4, w tym w dwóch sprawach rozstrzygało NSA.
- b) spór o właściwość – umorzenie: 1
- c) spór o właściwość – nasz organ: 2
- d) utrzymanie w mocy decyzji: 5
- e) odwołanie od decyzji – wycofano odwołanie: 1
- f) odwołanie od decyzji (nieważność decyzji (nie uwzględniono odwołania): 1
- g) odwołanie od decyzji specjalistycznych usług opiekuńczych – uchylene decyzji w całości przekazania sprawy do organu I instancji: 1
- h) spór o właściwości świadczeń opieki zdrowotnej – przekazano do NSA: 1

Należy podkreślić, że wśród przekazanych w 2020 r. zaskarżonych decyzji do SKO jedna dotyczyła stwierdzenia nieważności, jednak na dzień 30 czerwca 2021 r. nie podjęto w tej sprawie rozstrzygnięcia.

9.3. Wykonanie budżetu

STRUKTURA WYDATKÓW OGÓLEM

W stosunku do 2019 roku wydatki na pomoc społeczną uległy zmniejszeniu o 0,34 %. Strukturę wydatków MOPS w Ełku za 2020 rok przedstawia Tabela Nr 20.

Tabela Nr 20. Struktura wydatków MOPS w 2020 r.

Wydatki ogółem w tym:	16 245 665,80 zł	100%
Własne	15 191 654,80 zł	93,51 %
Zlecone	1 054 011,00	6,49 %

ZADANIA WŁASNE

W stosunku do roku 2019 (14 456 733,81 zł) nastąpił wzrost wydatków na pomoc społeczną w ramach zadań własnych (5,08 %). Strukturę wydatków poniesionych na realizację zadań własnych MOPS w Ełku za 2020 roku ilustruje Tabela Nr 22.

Tabela Nr 22. Struktura wydatków MOPS w 2020 roku – zadania własne.

Wydatki ogółem, w tym:	15 191 654,80 zł	100%
świadczenia społeczne (rozdział 85214 i 85216)	3 506 291,10 zł	23,08 %
Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego (koszty pobytu w domach pomocy społecznej)	3 663 618,75 zł	24,12 %
ubezpieczenia zdrowotne	149 326,91 zł	0,98 %
utrzymanie MOPS	4 834 515,42 zł	31,82 %
posiłek dla potrzebujących	1 035 080,81 zł	6,81 %
prace społecznie użyteczne	52 646,60 zł	0,35 %
jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	14 417,37 zł	0,09 %
wspieranie rodziny	307 575,34 zł	2,02 %
zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym zadanie pod nazwą „Bezpieczna Przystań Miasto Elk- skutecznie przeciw przemocy”	143 362,62 zł	0,94 %
Pozostała działalność (Klub Senior +, teleopieka, wynagrodzenie kuratora)	257 781,84 zł	1,70 %
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej- realizacja zadań z udziałem środków z Europejskiego Funduszu Społecznego	998 829,71 zł	6,57 %
Przeciwdziałanie alkoholizmowi	145 945,58 zł	0,96 %
Ośrodki wsparcia	45 272,00 zł	0,30 %
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	36 990,75 zł	0,24 %

WYDATKI – ZADANIA WŁASNE

Rozdział 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
175 066,00	145 945,58	83,00

Środki w ww. rozdziale przeznaczono na:

- bieżące wydatki związane z utrzymaniem budynku przy ul. Kościuszki 27A w Ełku, przekazanego Ośrodkowi w trwały zarząd od 1 kwietnia 2019 r. na potrzeby działalności Ełckiego Centrum Rewitalizacji Społecznej STAJNIA w tym na:
- wypłaty wynagrodzeń wynikających z umów-zleceń zawieranych w celu realizacji zadań na kwotę 29 520,00 zł,
- zakup energii elektrycznej, ciepłej, wody na kwotę 72 974,46 zł,
- zakup materiałów na kwotę 5 202,77 zł,
- zakup usług pozostałych, podatek od nieruchomości i opłaty na rzecz budżetów jst. na kwotę 38 248,35zł.

Niski wskaźnik wykonania zanotowany w rozdziale 85154 wynika między innymi refundacji kosztów pośrednich w kwocie 4 012,83 zł w ramach realizacji projektu z udziałem środków unijnych pn. Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej z kompleksową ścieżką wsparcia. Na powstałe oszczędności miały wpływ ograniczenia w prowadzonej działalności w związku rozprzestrzenianiem się choroby zakaźnej COVID-19 wywołanej wirusem SARS-CoV-2

Rozdział 85202 – Domy pomocy społecznej

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
3 700 000,00	3 663 618,75	99,00

Osobom, które ze względu na wiek, choroby lub niepełnosprawność wymagały całodobowej opieki osób drugich, jakiej nie można było zapewnić w miejscu zamieszkania, gmina było obowiązana sfinansować lub dofinansować koszty pobytu w domu pomocy społecznej. W roku 2020 z tej formy pomocy korzystało 122 osoby. Łącznie na realizację tego zadania wydatkowano kwotę 3 663 618,75 zł, tj. o ponad 9 % więcej niż w roku 2019 r. Wzrost nakładów na opłaty za pobyt w domach pomocy społecznej podyktowany jest wzrostem kosztów opłaty za pobyt w domach pomocy społecznej.

Rozdział 85203 – Ośrodki wsparcia

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
50 000,00	45 272,00	90,5

W ramach ww. rozdziału ponoszone były koszty pobytu czterech osób skierowanych wraz z dziećmi do Ośrodka wsparcia – Domu Samotnej Matki. Niższy wskaźnik wykonania spowodowany był niższym niż planowano kosztem poniesionych opłat za pobyt.

Rozdział 85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
146 250,00	143 362,62	98,0

W ramach zadania Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku zapewniał obsługę organizacyjno - techniczną zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz udział swoich przedstawicieli w pracach tego zespołu. Zadanie finansowane jest ze środków własnych gminy. Środki finansowe w kwocie 87 869,94 zł przeznaczone zostały na funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego dla osób Doświadczających Przemocy w Rodzinie m.in. na wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla specjalistów prowadzących zajęcia grupowe i indywidualne konsultacje (radca prawny, psychologa, pedagoga, specjalistów ds. przeciwdziałania przemocy) oraz 2 członków zespołu interdyscyplinarnego (przewodniczący i jego zastępca).

Ponadto Gmina otrzymała w formie dotacji środki na współfinansowanie w roku 2020 zadania publicznego realizowanego w ramach Programu Ochrony „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” pod tytułem „Ełk – BEZPIECZNA RODZINA”. Planowany całkowity koszt zadania wynosił 74 137,00 zł, w tym 56 025,00zł to środki pochodzące z dotacji. Głównym celem projektu było stworzenie warunków sprzyjających uzyskaniu zdolności do funkcjonowania osób dotkniętych przemocą w rodzinie, w środowisku rodzinnym wolnym od przemocy. Zadanie zrealizowano na poziomie 99,1% wykonania środków w związku z absencją chorobową osób powołanych do zespołu zarządzania projektem.

Rozdział 85213 – Składki na ubezpieczenia zdrowotne za osoby pobierające świadczenia społeczne

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
182 277,00	143 326,91	81,90

Środki wydatkowane zostały na składki na ubezpieczenia zdrowotne od zasiłków stałych oraz za osoby objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego lub realizujące kontrakt socjalny. W roku 2020 opłacono składki za 322 osób (2 840 świadczeń). Zadanie zostało sfinansowane w 100 % z dotacji, zabezpieczone środki własne nie zostały wykorzystane.

Rozdział 85214 – Zasiłki i pomoc w naturze

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
2 164 059,00	2 105 168,20	97,28

W ramach rozdziału wydatkowano:

§ 3110 - Zasiłki i pomoc w naturze

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
2 124 613,00	2 078 109,50	97,81

W ramach powyższego paragrafu realizowana była pomoc celowa w formie pieniężnej na:

- Zasiłki celowe (w tym celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego) pomocy udzielono dla 1 036 osób na kwotę 828 643,57 zł. Ze względu na trudną sytuację materialną osób i rodzin – najczęściej udzielano pomocy na zakup żywności, leków, środków czystości, opału (w okresie sezonu grzewczego), obuwia, odzieży, pokrycia należności związanych z użytkowaniem lokalu (czynsz, gaz, opał, energia). Pomoc była realizowana w formie pieniężnej. Zadanie finansowane z budżetu gminy.
- Zasiłki okresowe – to forma pomocy skierowana do osób bezrobotnych, długotrwale chorych, niepełnosprawnych, wymagających wsparcia w związku z ochroną macierzyństwa. Udzielono pomocy dla 544 osób (3 396 świadczeń) na łączną kwotę 1 251 303,03 zł, w tym 1 249 019,77 zł z dotacji celowej i 2 283,26 zł ze środków własnych gminy.

§ 4300 – Zakup usług pozostałych

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
39 446,00	27 058,70	68,60

Powyższe środki przeznaczone zostały na pokrycie kosztów organizacji 12 pogrzebów osób samotnych i klientów Ośrodka. To znaczny wzrost w stosunku do roku ubiegłego tej formy wsparcia. W całym 2019 roku wydatkowano kwotę 9 834,00 zł.

Rozdział 85216 – Zasilki stałe

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
1 676 030,00	1 401 122,90	83,60

Środki w ramach ww. rozdziału zostały wydatkowane na realizację świadczeń z pomocy społecznej w formie zasiłków stałych dla 264 osób (2 616 świadczeń). W 2020 roku na realizację ww. zadania wydatkowano środki finansowe w wysokości 1 319 384,96 zł dla osób samotnie gospodarujących i w kwocie 81 737,94 zł dla osób pozostających w rodzinie. Zadanie zostało w pełnej wysokości zrealizowane z dotacji Wojewody Warmińsko – Mazurskiego w związku z tym wskaźnik wykonania w tym zadaniu wynosi 83,6% z związku z niewykorzystaniem zabezpieczonych środków własnych.

Rozdział 85219 – Ośrodki Pomocy Społecznej

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
4 995 204,00	4 834 515,42	96,78

Środki w ramach rozdziału przeznaczono na funkcjonowanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku. Na powyższe wydatki w 2020 roku składają się wynagrodzenia osobowe pracowników, nagrody jubileuszowe, odprawy, wynagrodzenia roczne, wynagrodzenia bezosobowe, składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy. Pozostałe środki przeznaczone zostały między innymi na: podnoszenie kwalifikacji pracowników, odpis na ZFŚS, zakup usług zdrowotnych, podróże służbowe, doposażenie w sprzęt biurowy, opłatę bieżących wydatków związanych z eksploatacją budynku tj.: prąd, woda, centralne ogrzewanie, zakup usług ochroniarskich i informatycznych oraz wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń (świadczenia rzeczowe, wynikające z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ekwiwalenty za te świadczenia). Na koniec 2020 roku w ramach rozdziału 85219 było zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Ełku 72 pracowników. Otrzymana dotacja została zrealizowana w kwocie 1 148 232,00 zł i stanowiła 23,74 % ogółu zrealizowanych wydatków.

Rozdział 85220 - Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
18 617,00	14 417,37	77,44

Wydatki w ww. rozdziale związane były z funkcjonowaniem lokalu przy ul. Kolejowej 15/4, przeznaczonego na mieszkania chronione osobom, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu, w codziennym życiu. Przyczyną bardzo niskiego wskaźnika wykonania jest częściowe wykonanie zadania spowodowane umieszczeniem w 2020 r. tylko jednej osoby. Ponadto wydatki w tym rozdziale dotyczą

funkcjonowania Ośrodka Interwencji Kryzysowej, który został utworzony w Centrum Rewitalizacji Społecznej STAJNIA.

Rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
42 459,00	36 990,75	87,12

Wydatki w ramach rozdziału 85228 przeznaczono na realizację zadania własnego określonego Programem „Opieka 75+” – edycja 2020 polegającego na organizowaniu i świadczeniu usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób w wieku 75 lat i więcej, samotnych jak i w rodzinie. W 2020 roku usługami opiekuńczymi objęto 17 osób, w wymiarze 2 628,50 godzin.

Rozdział 85230 - Pomoc w zakresie dożywiania

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
1 315 100,00	1 035 080,81	78,71

W rozdziale 85230 środki finansowe przeznaczono na:

- realizację zadania własnego w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (Moduł 1- Dla Dzieci i Młodzieży oraz Moduł 2- Dla Osób Dorosłych). Obejmowała ona trzy formy pomocy w zakresie dożywiania: posiłek, świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności, świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych. Pomoc była adresowana zarówno do dzieci w przedszkolach, szkołach jak i osób dorosłych. Na ten cel z budżetu Wojewody Warmińsko – Mazurskiego uzyskano dotację w wysokości 791 857,28 zł. Gmina Ełk wykazała się udziałem własnym w wysokości 198 252,33 zł.

- Finansowanie posiłku osobom nie spełniającym kryterium otrzymania pomocy w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (Moduł 1- Dla Dzieci i Młodzieży oraz Moduł 2- Dla Osób Dorosłych” – ze środków gminy – w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobom, które nie spełniały kryteriów otrzymania pomocy w ramach ww. Programu przyznany był posiłek finansowany ze środków gminy – poza Programem. W roku 2020 z tej formy pomocy skorzystało 68 osób, łączny koszt realizacji zadania to 44 971,20 zł.

W związku z występującą w kraju pandemią COVID-19 oraz okresowym zamknięciem szkół i stołówki nastąpił spadek realizacji pomocy w formie posiłku.

Rozdział 85295 - Pozostała działalność

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
449 034,00	310 428,44	69,13

Środki finansowe zostały przeznaczone na:

- wydatki związane z organizacją prac społecznie - użytecznych w okresie od 01 marca 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. W ramach tej formy aktywizacji osoby bezrobotne wykonywały prace usługowe, porządkowe, gospodarcze, pomoc w szatni i portierni, pomoc w opiece nad chorym w domu. Łącznie wypłacone zostały świadczenia w wysokości 52 646,60 zł.

- na wydatki związane z funkcjonowaniem Klubu Seniora „Senior +”. Łącznie na realizację tego zadania wydatkowano kwotę 195 230,40 zł. Zadanie zostało dofinansowane z środków Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w kwocie 29 956,00 zł. Celem działalności Klubu jest przeciwdziałanie

izolacji i marginalizacji osób starszych oraz ich aktywizacja w kierunku podejmowania działań zmierzających do poprawy jakości życia.

- na realizację zadania związanego z uzyskaniem przez mieszkańców miasta Ełku dostępu do Centrum Operacyjno- Alarmowego Teleopieki („czerwony przycisk alarmowy”). Łączny koszt wyniósł 7 680,00 zł. Zadanie zostało sfinansowane ze środków własnych gminy.

- na wynagrodzenie kuratora ustanowionego na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Ełku III Wydział Rodzinny i Nieletnich Sygn. Akt. III R Ns618/17, które zostało wypłacone kuratorowi z tytułu sprawowania kurateli nad osobą niepełnosprawną. Wypłacone wynagrodzenie w 2020 r. w kwocie 1 800,00 zł zostało pokryte ze środków własnych samorządu stosownie do przepisów o pomocy społecznej.

- na realizację „Programu Wspieraj Seniora” w ramach dotacji wydatkowano 42 457,15 zł, na wkład własny przeznaczono 10 614,29zł. Program miał na celu dofinansowanie gmin w zakresie realizacji usługi wsparcia na rzecz Seniorów, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydowali się na pozostanie w domu. Usługa polega w szczególności na dostarczeniu zakupów, zgodnie ze wskazanym przez Seniora zakresem, obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środków higieny osobistej. Program adresowany jest do osób w wieku 70 lat i więcej, które pozostaną w domu w związku z zagrożeniem zakażeniem COVID-19, w szczególnych przypadkach również do osób poniżej 70 roku życia. W związku z krótkim okresem realizacji programu oraz ograniczeniami związanymi z pandemią COVID-19 jak również wykonywaniem zadań o podobnym charakterze w ramach realizacji innego projektu wskaźnik wykonania planu finansowego w ramach tego zadania wyniósł 32,4 %.

Wskaźnik wykonania planu wydatków w rozdziale na poziomie 69 % spowodowany był również niższym, niż zaplanowano kosztem realizacji prac społecznie użytecznych na który miały wpływ ograniczenia związane z pandemią COVID-19.

Rozdział 85395 – Pozostała działalność

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
1 228 592,00	998 829,71	81,30

Środki w ramach ww. rozdziału zostały wydatkowane na realizację projektów z udziałem środków z Unii Europejskiej. W roku 2020 realizowano następujące projekty współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko - Mazurskiego na lata 2014 – 2020:

1. Kontynuacja partnerskiego projektu rewitalizacyjnego pn. Utworzenie i funkcjonowanie młodzieżowego klubu integracji społecznej, na podstawie umowy o dofinansowanie projektu Nr RPWM.11.01.03-28-0005/17-00 z dnia 06.06.2018 r. w ramach Osi priorytetowej 11 Włączenie społeczne, Działanie 11.1. Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększeniu szans na zatrudnienie. Poddziałanie 11.01.03. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym- projekt ZIT Ełk. Głównym celem projektu jest aktywizacja społeczno – zawodowa 40 osób w wieku aktywności zawodowej 15-40 lat ze szczególnym uwzględnieniem osób w wieku 15-30 lat, wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym zamieszkujących na terenie Ełku, udzielając kompleksowego wsparcia i organizując warunki do integracji ze społeczeństwem poprzez tworzenie i funkcjonowanie Młodzieżowego Klubu Integracji Społecznej w Ełku przez 24 miesiące. Projekt realizowany jest w partnerstwie ze stowarzyszeniem Alternatywa w Ełku. Projekt jest komplementarny z projektem wskazanym w strategii ZIT, który otrzymał dofinansowanie z EFRR w ramach RPO 2014-2020:

Adaptacja budynku przy ul. Kościuszki 27 A w Ełku na potrzeby działalności Ełckiego Centrum Rewitalizacji Społecznej.

Łączna kwota zaplanowanych i poniesionych wydatków kwalifikowanych projektu w 2020 roku wyniosła 22 835,00 zł i objęła dofinansowanie z następujących źródeł:

- a) środki europejskie w kwocie 6 335,00 zł,
- b) dotacja celowa z budżetu krajowego w kwocie 0 zł,
- c) wkład własny w kwocie 16 500,00 zł.

Środki zaplanowane na realizację ww. zadania w 2020 roku przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku w rozdziale 85395 przeznaczono na:

- środki na wypłatę zasiłków celowych (wkład własny uczestników projektu) w kwocie 16 500,00 zł,
- środki na wypłatę dodatków dla zespołu projektowego i wydatki bieżące dotyczące Młodzieżowego Klubu Integracji Społecznej w kwocie 6 335,00 zł.

2. Kontynuacja realizacji partnerskiego projektu rewitalizacyjnego pn. LOKALNE PERSPEKTYWY, na podstawie umowy o dofinansowanie projektu Nr RPWM.11.02.05-28-0006/17-00 z dnia 6 czerwca 2018 r. w ramach Osi priorytetowej 11 Włączenie społeczne, Działanie 11.02 Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym, Poddziałanie 11.02.05 Lokalne działania integracyjne społeczności – projekt ZIT Ełk. Projekt będzie realizowany do 31.12.2020 r. Głównym celem projektu jest rozwój usług społecznych oraz integracja rodzin ze środowiskiem lokalnym poprzez udział 132 osób (75 kobiet, 57 mężczyzn) mieszkańców Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ełk w okresie 01.09.2018 r. – 31.12.2020 r. Projekt przewiduje realizację zadań takich jak: akademie liderów, inicjatywy lokalne, integracja rodzin, poradnictwo specjalistyczne, warsztaty i treningi dla rodzin. Projekt realizowany jest w partnerstwie ze stowarzyszeniem Alternatywa w Ełku. Projekt jest komplementarny z projektami wskazanymi w strategii ZIT, które otrzymały dofinansowanie z EFRR w ramach RPO 2014-2020: Rewitalizacja ełckich podwórek – zagospodarowanie i rozwój przestrzeni publicznej w Śródmieściu-Centrum, Adaptacja budynku przy ul. Kościuszki 27 A w Ełku na potrzeby działalności Ełckiego Centrum Rewitalizacji Społecznej, Rewitalizacja i zagospodarowanie terenu Ełckiej Kolei Wąskotorowej na potrzeby Muzeum Historycznego w Ełku – etap II- Park Odkrywców Kolei, Rewitalizacja zdegradowanych terenów komunalnych nad rzeką Ełk u zbiegu ul. Parkowej i Wojska Polskiego (etap III i IV).

Łączna kwota zaplanowanych i poniesionych wydatków kwalifikowanych projektu w 2020 roku wyniosła 32 400,00 zł i objęła dofinansowanie z następujących źródeł:

- a) środki europejskie w kwocie 0 zł,
- b) dotacja celowa z budżetu krajowego w kwocie 0 zł,
- c) wkład własny w kwocie 32 400,00 zł.

Środki zaplanowane na realizację ww. zadania w 2020 roku przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku w rozdziale 85395 przeznaczono na:

- pokrycie kosztów wypłaty świadczeń społecznych (wkład własny uczestników projektu) na kwotę 32 400,00 zł.

3. Kontynuacja projektu rewitalizacyjnego pn. „Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej z kompleksową ścieżką wsparcia”, na podstawie umowy o dofinansowanie projektu Nr RPWM.11.01.03-28-002/18-00 w ramach Osi priorytetowej 11 Włączenie społeczne, Działanie 11.01 Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie, Poddziałanie 11.01.03 Aktywizacja społeczna i zawodowa osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym - projekt ZIT Ełk. Głównym celem projektu jest zwiększenie aktywności 80 osób zamieszkałych na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji w ramach Programu Rewitalizacji Ełku na lata 2016- 2023 w wieku

18-65 lat poprzez aktywizację społeczną i zawodową w okresie od 01.01.2019 r. do 31.05.2021 r. Projekt przewiduje realizację zadań takich jak: aktywizacja społeczna, aktywizacja zawodowa, aktywizacja zdrowotna, aktywna integracja. Projekt jest komplementarny z projektem wskazanym w strategii ZIT, który otrzymały dofinansowanie z EFRR w ramach RPO 2014-2020: Adaptacja budynku przy ul. Kościuszki 27 A w Ełku na potrzeby działalności Ełckiego Centrum Rewitalizacji Społecznej STAJNIA. W związku z epidemią COVID-19 wystąpiła potrzeba dokonania kolejnych zmian w okresie realizacji projektu, oraz pozycji budżetowych. Wydłużono okres realizacji projektu do 31.05.2021 r. Część zadań do realizacji w roku 2020 r przesunięto na rok 2021 r. Stąd wynika wykonanie planu finansowego w danym zadaniu w wysokości 68,9 %.

Łączna kwota planowanych wydatków w roku 2020 r wynosiła 738 527,00 zł. Łączna kwota poniesionych wydatków kwalifikowanych projektu w 2020 roku wyniosła 508 764,71 zł i objęła dofinansowanie z następujących źródeł:

- a) środki europejskie w kwocie 423 066,67 zł,
- b) dotacja celowa z budżetu krajowego w kwocie 49 698,04 zł,
- c) wkład własny w kwocie 36 000,00 zł.

Środki zaplanowane na realizację ww. zadania w 2020 roku przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku w rozdziale 85395 przeznaczono na:

- środki na łączną kwotę 183 346,78 zł z przeznaczeniem na wynagrodzenie personelu projektowego,
 - środki na wypłatę stypendium stażowego na kwotę 35 925,62 zł,
 - środki na pokrycie kosztów rozrachunków publiczno-prawnych na kwotę 36 642,94 zł,
 - środki na zakup usług w wysokości 144 162,50 zł,
 - środki na zakup usług zdrowotnych osób odbywających staż na kwotę 581,00 zł,
 - środki na wynagrodzenia z tytułu umów cywilnoprawnych środki na kwotę 33 755,00 zł,
 - środki na zakup materiałów i wyposażenia na kwotę 36 850,87 zł,
 - zakup środków żywności na kwotę 1 500,00 zł,
 - środki na wypłatę zasiłków celowych (wkład własny uczestników projektu) w kwocie 36 000,00 zł,

4. Od miesiąca kwietnia roku 2019 do 30 listopada 2020 r Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku realizował projekt rewitalizacyjny pn. Wsparcie Ełckich rodzin - projekt ZIT, na podstawie umowy nr RPWM.11.02.05-28-004/18 w ramach Osi priorytetowej 11 Włączenie społeczne, Działanie 11.02 Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym, Poddziałanie 11.02.05 Ułatwienie dostępu do usług społecznych, w tym integracja ze środowiskiem lokalnym - projekt ZIT Ełk. Głównym celem projektu było kompleksowe wsparcie ełckich rodzin oraz rozwój usług społecznych poprzez udział 45 osób (29 kobiet, 16 mężczyzn) mieszkańców obszaru wyznaczonego do rewitalizacji w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym w okresie 01.01.2019 r. – 30.11.2020 r. Projekt przewidywał realizację zadań takich jak: akademia rozwoju rodziny, wsparcie rodzin, integracja rodzin. W związku ograniczeniami w związku z epidemią COVID-19 wystąpiła potrzeba dokonania zmian w sposobie realizacji projektu, oraz pozycji budżetowych Projekt jest komplementarny z projektami wskazanymi w strategii ZIT, które otrzymały dofinansowanie z EFRR w ramach RPO 2014-2020: Rewitalizacja ełckich podwórek - zagospodarowanie i rozwój przestrzeni publicznej w Śródmieściu-Centrum, Adaptacja budynku przy ul. Kościuszki 27 A w Ełku na potrzeby działalności Ełckiego Centrum Rewitalizacji Społecznej, Rewitalizacja i zagospodarowanie terenu Ełckiej Kolei Wąskotorowej na potrzeby Muzeum Historycznego w Ełku – etap II- Park Odkrywców Kolei, Rewitalizacja zdegradowanych terenów komunalnych nad rzeką Ełk u zbiegu ul. Parkowej i Wojska Polskiego (etap III i IV). W związku ograniczeniami w związku z epidemią COVID-19 wystąpiła potrzeba dokonania zmian w sposobie realizacji projektu, oraz pozycji budżetowych.

Łączna kwota zaplanowanych i poniesionych wydatków kwalifikowanych projektu w 2020 roku wyniosła 203 580,00 zł i objęła dofinansowanie z następujących źródeł:

- a) środki europejskie w kwocie 173 420,00 zł,
- b) dotacja celowa z budżetu krajowego w kwocie 19 160,00 zł,
- c) wkład własny w kwocie 11 000,00 zł.

Środki zaplanowane na realizację ww. zadania w 2020 roku przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku w rozdziale 85395 przeznaczono na:

- środki na łączną kwotę 89 319,00 zł z przeznaczeniem na wynagrodzenie personelu projektowego,
- środki na pokrycie kosztów rozrachunków publiczno-prawnych na kwotę 17 518,00 zł,
- środki na wynagrodzenia z tytułu umów cywilnoprawnych środki na kwotę 10 805,00 zł,
- środki na zakup materiałów i wyposażenia na kwotę 31 330,00 zł,
- zakup środków żywności na kwotę 3 570,00 zł,
- zakup usług pozostałych na kwotę 38 244,00 zł
- różne opłaty i składki na kwotę 1 794,00 zł.
- środki na wypłatę zasiłków celowych (wkład własny uczestników projektu) w kwocie 11 000,00 zł,

5. Od miesiąca października do końca grudnia 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku realizował projekt rewitalizacyjny pn. Działamy i wspieramy, na podstawie umowy nr RPWM.11.02.03-28-0016/20-00 w ramach Osi priorytetowej 11 Włączenie społeczne, Działanie 11.02 Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym, Poddziałanie 11.02.03 Ułatwienie dostępu do usług społecznych, w tym integracja ze środowiskiem lokalnym – projekty konkursowe (projekty dedykowane COVID-19). Głównym celem było ograniczenie i zmniejszenie liczby zakażonych COVID-19 świadczących usługi społeczne, zapobiegnięcie rozprzestrzeniania się wirusa i usprawnienie usług społecznych. Projekt przewidywał realizację zadań takich jak: wolontariat i wsparcie sąsiedzkie, COVID-19, pomoc środowiskowa, pomoc i wsparcie.

Łączna kwota zaplanowanych i poniesionych wydatków kwalifikowanych projektu w 2020 roku wyniosła 231 250,00 zł i objęła dofinansowanie z następujących źródeł:

- a) środki europejskie w kwocie 196 562,00 zł,
- b) dotacja celowa z budżetu krajowego w kwocie 22 125,00 zł,
- c) wkład własny w kwocie 12 563,00 zł.

Środki zaplanowane na realizację ww. zadania w 2020 roku przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku w rozdziale 85395 przeznaczono na:

- środki na łączną kwotę 7 000,00 zł z przeznaczeniem na środków ochrony indywidualnej dla pracowników,
- środki na łączną kwotę 111 023,00 zł z przeznaczeniem na wynagrodzenie personelu projektowego,
- środki na pokrycie kosztów rozrachunków publiczno-prawnych na kwotę 21 701,00 zł,
- środki na zakup materiałów i wyposażenia na kwotę 73 526,00 zł,
- zakup energii na kwotę 4500,00 zł,
- zakup usług pozostałych na kwotę 13 500,00 zł.

Rozdział 85504 - Wspieranie rodziny

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
323 163,00	307 575,34	95,2

Środki w rozdziale 85504 przeznaczono na realizację zadań ustawowych w zakresie

wspierania rodziny. Opieką asystenta rodziny objęto 62 rodzin. Środki w tym rozdziale w kwocie 285 941,07 zł wykorzystano na pokrycie kosztów związanych z zatrudnieniem 8 (w tym dwie na zastępstwo) asystentów rodziny w ramach umowy o pracę. Pozostałe wydatki na kwotę 21 634,27 zł przeznaczono na zakup materiałów i wyposażenia oraz pokrycie pozostałych kosztów związanych z zatrudnieniem tj. na szkolenia, delegacje, badania lekarskie, odpis na FŚS. Niższy wskaźnik wykonania dotyczył wydatków związanych z wypłatą wynagrodzeń oraz pochodnych oraz kosztów podróży służbowych co spowodowane było absencją chorobową pracowników w związku z COVID-19 oraz brakiem możliwości realizacji podróży służbowych.

DOCHODY – ZADANIA WŁASNE

Rozdział 75814- Różne rozliczenia finansowe – 2 535,52 zł

Środki w ramach powyższego rozdziału, pochodzące z kapitalizacji odsetek bankowych, przekazano na konto Urzędu Miasta Ełku.

Rozdział 85202- Domy pomocy społecznej – 69 924,68 zł

Na konto Urzędu Miasta Ełku w ramach powyższego rozdziału przekazano kwotę 69 895,07 zł z odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej od członków rodziny, oraz 29,61 zł tytułem wpływów z wystawionych kosztów upomnień.

Rozdział 85214- Zasilki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe – 45 119,10 zł

Na konto Urzędu Miasta Ełku w ramach powyższego rozdziału przekazano kwotę 44 812,10 zł pochodzącą z odpłatności za pobyt w schronisku, kwotę 11,60 zł tytułem kosztów wystawionych upomnień, oraz 295,40 zł tytułem zwrotów z lat ubiegłych.

Rozdział 85216-Zasilki stałe – 3 040,70 zł

Środki w tym rozdziale pochodziły z rozliczenia lat ubiegłych (zwroty nienależnie pobranych świadczeń).

Rozdział 85219-Ośrodki Pomocy Społecznej – 54,00 zł

W tym rozdziale ujęto wpływ z tytułu odszkodowania.

Rozdział 85220-Jedostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej – 1 626,36 zł

W tym rozdziale ujęto wpływ z tytułu popytu w mieszkaniu chronionym.

Rozdział 85228- Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze – 134 993,96 zł

Środki w tym rozdziale pochodziły z odpłatności za usługi opiekuńcze.

Rozdział 85230- Pomoc w zakresie dożywiania – 37 056,34 zł

Powyższe środki pochodziły z odpłatności za obiady szkolne.

Rozdział 85295- Pozostała działalność –1 124,00 zł

Źródłem dochodów było wynagrodzenie płatnika.

ZADANIA ZLECONE

W stosunku do roku 2019 (1 844 953,75 zł) nastąpił spadek wysokości wydatków na pomoc społeczną w ramach zadań zleconych o 75,04 %. Strukturę wydatków poniesionych na realizację zadań zleconych MOPS w 200 roku ilustruje Tabela Nr 23.

Tabela Nr 23. Struktura wydatków MOPS w 2020 roku – zadania zleczone.

Wydatki ogółem, w tym	1 054 011,00	100%
usługi opiekuńcze	1 048 248,00	99,45
wynagrodzenie opiekuna prawnego	3 654,00	0,35
inne – koszty wydawania decyzji	2 109,00	0,20

WYDATKI – ZADANIA ZLECONE**Rozdział 85195 - Ochrona Zdrowia**

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
2 478,00 zł	2 109,00 zł	85,11

Powyższe środki zostały przeznaczone na opłaty pocztowe, zakup materiałów biurowych związanych z wydawaniem decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni, spełniających kryterium dochodowe. W 2020 r. wydano 74 decyzje dla świadczeniobiorców.

Rozdział 85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
3 654,00	3 654,00	100

W ramach otrzymanej dotacji z budżetu państwa zostało wypłacone wynagrodzenie przyznane opiekunowi przez sąd rodzinny za sprawowanie opieki w kwocie 3 600,00 zł oraz sfinansowano koszty obsługi zadania w wysokości 54,00 zł.

Rozdział 85228 - Usługi opiekuńcze

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
1 080 830,00	1 048 248,00	96,99

Wydatki w ramach rozdziału 85228 przeznaczono na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w ramach zadań zleconych. Usługami objęte były osoby ze schorzeniami psychicznymi. Opieką w roku 2020 objęto ogółem 78 osoby dorosłe w wymiarze 31 001,50 godzin, oraz 5 dzieci w wymiarze 391 godzin. Koszt świadczonych usług w 2020 roku wyniósł 1 048 248,00 zł. Usługi opiekuńcze wykonywane były przez 19 wykwalifikowanych pracowników

Ośrodka.

W związku z ogłoszoną pandemią COVID-19 w kraju nastąpił spadek realizacji usług opiekuńczych w związku z rezygnacją podopiecznych ze świadczenia tych usług co spowodowało niższe niż planowano wykonanie planu finansowego.

DOCHODY – ZADANIA ZLECONE

Rozdział 85203 Ośrodki wsparcia - 13 347,50 zł

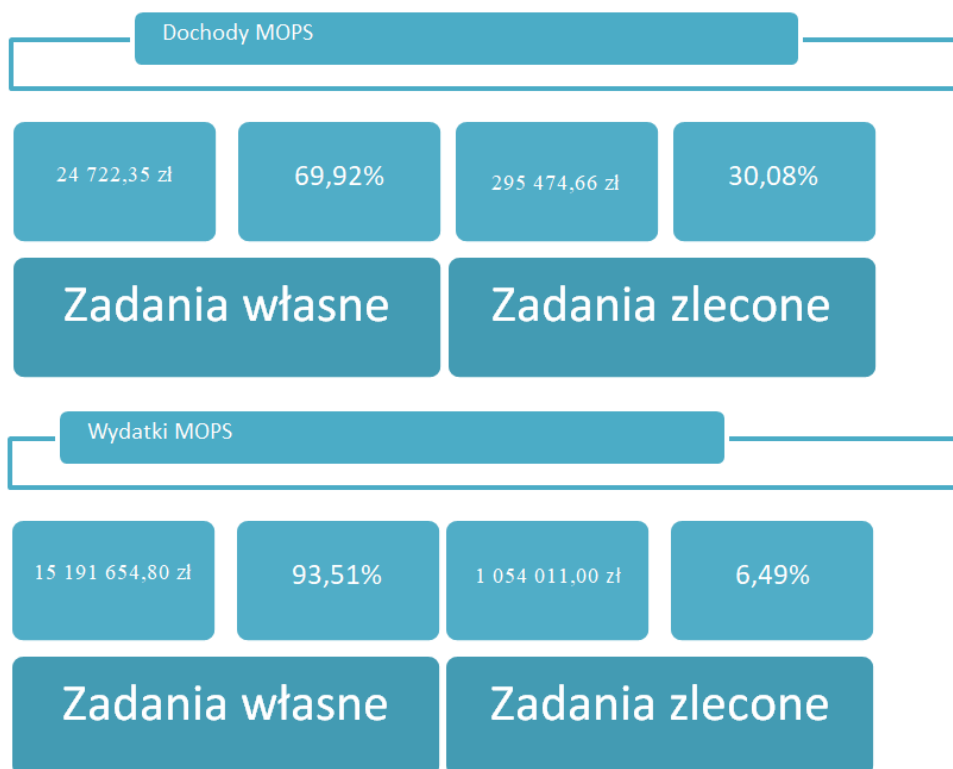
Dochody z odpłatności za usługi świadczone w ŚDS w Ełku.

Rozdział 85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze- 11 374,85 zł

Powyższe środki pochodziły z odpłatności za usługi opiekuńcze i zostały przekazane na konto Urzędu Wojewódzkiego.

Wykonanie budżetu MOPS w 2020 roku z podziałem na dochody i wydatki zostało przedstawione na Wykresie Nr 22.

Wykres Nr 22. Wykonanie budżetu MOPS w 2020 roku.

Dochody MOPS w głównej mierze pochodziły z realizacji zadań własnych i stanowiły 69,92 % wszystkich dochodów Ośrodka. Dochody z wykonywania zadań zleconych były o 39,84 % mniejsze.

Podobnie przedstawiała się sytuacja dotycząca wydatków MOPS. Wydatki na zadania własne przewyższały wydatki na zadania zlecone o 87,02 %.

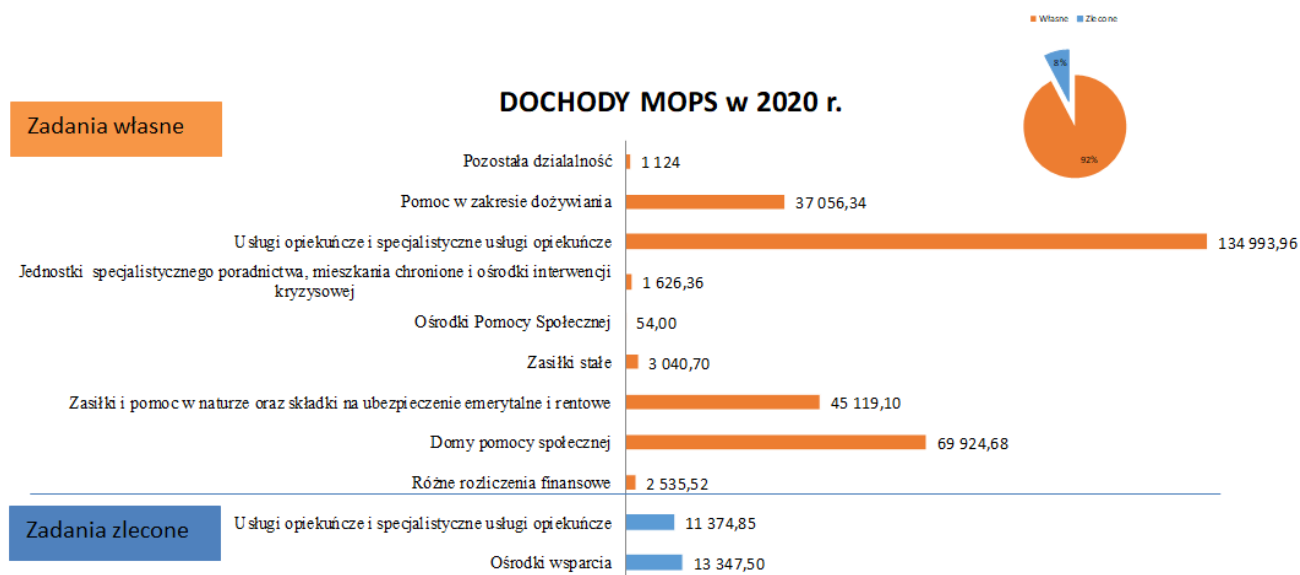
Głównym źródłem dochodów były środki pieniężne przeznaczone na realizację usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych realizowanych w ramach zadań własnych jak i zadań zleconych. Dochody te stanowiły 58,86 % wszystkich dochodów.

Kolejnym pod względem wielkości źródłem osiągniętego dochodu były wpływy z odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej. Stanowiły one 16,54 % wszystkich dochodów.

Najmniejszy dochód osiągnięto w rozdziale - Ośrodki Pomocy Społecznej w ramach którego ujęto wpływ z tytułu odszkodowania w kwocie 54,00 zł.

Szczegółową strukturę poszczególnych dochodów przedstawia Wykres Nr 23.

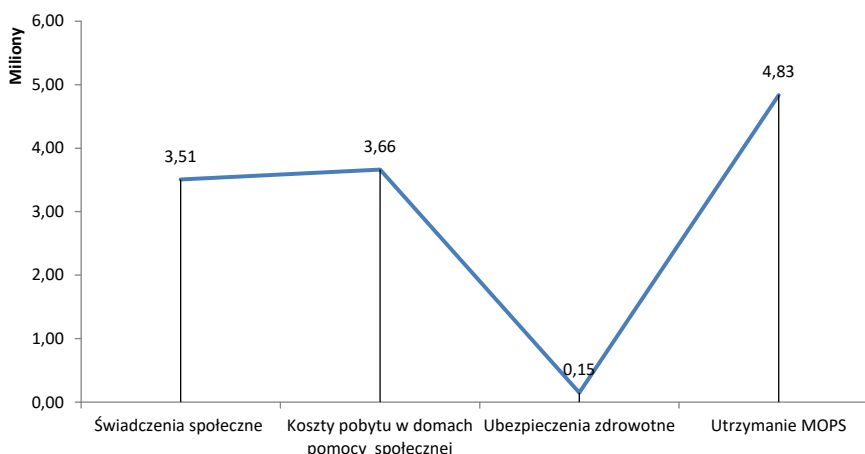
Wykres Nr 23 Struktura dochodów MOPS w 2020 roku.

W przypadku wydatków w zakresie zadań własnych największą pulę środków pieniężnych wydatkowano na utrzymanie MOPS, które stanowiły 29,78 % wszystkich wydatków. Wydatki za pobyt w domach pomocy społecznej, były kolejnym wydatkiem i stanowiły 22,55 % wszystkich wydatków. Trzecią pozycję wydatków zajmowały wydatki związane z wypłatą świadczeń społecznych, które wynosiły 21,58 % wszystkich wydatków.

Szczegółową strukturę poszczególnych wydatków z zadań własnych przedstawia Wykres Nr 24.

Wykres Nr 24. Struktura poszczególnych wydatków z zadań własnych w roku 2020.

W obszarze wydatków z zadań zleconych największa pula środków pieniężnych wydatkowana była na usługi opiekuńcze, które stanowiły 99,45 % wszystkich wydatków na zadania zlecone.

X. Współpraca z organizacjami i innymi podmiotami

- Kontynuowano współpracę z Caritas Diecezji Ełckiej, w ramach której realizowano Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 - Podprogram 2019 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD).
- Kontynuowano współpracę z Caritas Diecezji Ełckiej w Ełku oraz stowarzyszeniem MONAR Schroniskiem dla Osób Bezdomnych MARKOT w Ełku, w zakresie udzielenia schronienia osobom bezdomnym z terenu miasta Ełku.
- Kontynuowano współpracę z Centrum Integracji Społecznej w Ełku prowadzonym przez Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych im. Króla Zygmunta w Augustowie. W ramach porozumienia do CIS kierowano osoby zagrożone wykluczeniem społecznym celem reintegracji i realizacji Indywidualnych Programów Zatrudnienia Socjalnego w roku 2020.
- Kontynuowano współpracę z Centrum Integracji Społecznej „AlterCIS” w Ełku prowadzonym przez Stowarzyszenie „Adelfi”. W ramach porozumienia do CIS kierowano osoby zagrożone wykluczeniem społecznym celem reintegracji i realizacji Indywidualnych Programów Zatrudnienia Socjalnego w roku 2020. Realizacja wspólnego partnerskiego projektu, którego celem była reintegracja społeczna i zawodowa mieszkańców Ełku.
- Kontynuowano współpracę z Ośrodkiem Wspierania Ekonomii Społecznej, prowadzonym przez Stowarzyszenie Adelfi, m.in. współpraca w powiatowym zespole ds. ekonomii społecznej.
- Kontynuowano współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie m.in. wymiany informacji dotyczących osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie, w zakresie wspólnej realizacji programu prac społecznie użytecznych.
- Kontynuowano współpracę z Sądem Rejonowym w Ełku i Zespołami Kuratorskiej Służby Sądowej, m. in. pozyskiwano informacje o funkcjonowaniu rodziny w środowisku, pracowano w Zespole Interdyscyplinarnym.
- Kontynuowano współpracę z Powiatową Komendą Policji w Ełku i Strażą Miejską w Ełku, m.in. wspólne organizowano inicjatyw, w tym szkolenia i wykłady, prowadzono instruktarze, prowadzono wspólne interwencje wymieniano informacje o zagrożeniach i przeprowadzonych interwencjach w środowisku.
- Kontynuowano współpracę z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, m.in. pracowano w Zespole Interdyscyplinarnym, wnioskowano o podjęcie leczenia odwykowego.
- Kontynuowano współpracę z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku oraz Powiatowym Centrum Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Ełku, m.in. pozyskiwano informacje o funkcjonowaniu rodzin w środowisku, pracowano w Zespole Interdyscyplinarnym, wspólnie organizowano przedsięwzięcia i inicjatywy, kierowano rodziców i opiekunów na konsultacje.
- Kontynuowano współpracę z Centralnym Zarządem Służby Więziennej w celu udzielania pomocy osobom opuszczającym zakłady karne.

- Kontynuowano współpracę ze Służbą Graniczną m.in. współpracowano przy realizacji projektów socjalnych, organizowanie zajęć edukacyjnych z zakresu zagrożeń związanych z handlem ludźmi.
- Kontynuowano współpracę celem realizacji praktyk zawodowych w Ośrodku z podmiotami m.in.: Zaoczną Policealną Szkołą Zawodową PASCAL w Ełku, Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie, Uniwersytetem Gdańskim, Centrum Integracji Społecznej AlterCIS w Ełku.
- Kontynuowano współpracę z Stowarzyszeniem Centrum Aktywności Społecznej PRYZMAT w Suwałkach celem prowadzenia Okręgowego Ośrodka Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem.
- Kontynuowano współpracę ze Stowarzyszeniem Alternatywa na potrzeby realizacji projektów rewitalizacyjnych: utworzenie i funkcjonowanie młodzieżowego klubu integracji społecznej oraz Lokalne Perspektywy.
- Nawiązano współpracę ze stowarzyszeniem Razem Łatwiej w zakresie działań na rzecz osób niepełnosprawnych, starszych i niepełnosprawnych m.in. poprzez realizację projektu „Pomoc sąsiadzka”.
- Kontynuowano współpracę z Uniwersytetem Trzeciego Wieku.
- Kontynuowano współpracę z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci Warmińsko-Mazurski Oddział w Ełku.
- Nawiązano współpracę ze stowarzyszeniem Rozwoju Produktu Lokalnego „Wiatraki Mazur”, Ełckim Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Problemami Psychicznymi i Zagrożonych Marginalizacja „OSTOJA” oraz Fundacją Wspierania Nauki i Biznesu.
- Nawiązano współpracę w ramach utworzonej Ełckiej Koalicji Współpracy na rzecz wsparcia osób starszych, samotnych oraz pozostających w kwarantannie. Koalicja była koordynowana przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, w której ełccy wolontariusze (wolontariusze, harcerze, WOT, przedstawiciele organizacji pozarządowych) udzielali pomocy, m.in. robili zakupy oraz dostarczali je pod wskazany adres; do mieszkańców były również kierowane apele, by pamiętać o sąsiadach - szczególnie starszych, którzy mogli potrzebować wsparcia.
- Ośrodek w roku 2020 łącznie współpracował i realizował zadania z 15 organizacjami pozarządowymi.

XI. Realizacja projektów i programów

W 2020 roku realizowano 12 projektów, które otrzymały dofinansowanie.

1) Projekt „Ełk- BEZPIECZNA RODZINA”

Realizowany był w ramach Programu Osłonowego „Wspieranie Jednostek samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Projekt współfinansowany ze środków Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Termin realizacji: 01.09.2020 r.- 31.12.2020 r.

Łączna kwota projektu wynosiła: **74 137,00 zł**, z czego:

* **56 025,00 zł** dotacja

* **18 112,00 zł** wkład własny Gminy Miasta Ełk.

2) Projekt Moduł II – Zapewnienie funkcjonowania Klubu „Senior+”

Projekt dofinansowany ze środków Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w Ramach Programu Wieloletniego „Senior +” na lata 2015-2020 Edycja 2020 Moduł II Moduł II – Zapewnienie funkcjonowania Klubu „Senior+”

Termin realizacji projektu: styczeń – grudzień 2020 r.

Łączna kwota projektu wynosiła: **75 000,00 zł** z czego:

* **30 000,00 zł** dotacja

* **45 000,00 zł** wkład własny gminy miasta Ełk.

Projekt zakładał zapewnienie wsparcia ełckim seniorom poprzez zwiększenie oferty w zakresie różnorodnych form aktywności w Klubie Senior+.

Zrealizowano zaplanowane działania: zajęcia edukacyjne (biblioterapia, wykłady, pogadanki); terapia zajęciowa; zajęcia usprawniające ruchowo, aktywności ruchowej, kinezyterapii; zajęcia rekreacyjne (organizowanie wyjazdów krajoznawczych, wycieczki piesze po okolicy); organizacja imprez kulturalnych (wyjścia do kina, organizacja koncertów, udostępnianie codziennej prasy); udzielanie wsparcia zachowania więzi rodzinnych - współpraca z rodziną; animacja środowiska lokalnego na rzecz osób starszych.

3) Projekt „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych – edycja 2020

Projekt realizowany w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych”- edycja 2020. Program dofinansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego realizowany poza budżetowo.

Termin realizacji projektu: 2020 r.

Łączna kwota projektu wynosiła: **46 500,00 zł** z czego:

* **23 250,00 zł** dotacja

* **23 250,00 zł** wkład własny gminy miasta Ełk

W ramach programu objęto opieką 9 osób niepełnosprawnych do 75 r.ż.

4) Program „Opieka 75+” na rok 2020

Program realizowany w ramach Programu Opieka 75+ Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Termin realizacji projektu: 2020 r.

Łączna kwota projektu wynosiła: **84 918,00 zł** z czego:

* **42 459,00 zł** dotacja

* **42 459,00 zł** wkład własny gminy miasta Ełk

W ramach programu objęto opieką 17 osób w wieku powyżej 75 lat.

5) Program „Wspieraj Seniora”

Program realizowany w ramach środków przyznanych z dotacji Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, który adresowany był do osób w wieku 70 lat i więcej, które pozostaną w domu w związku z zagrożeniem zakażenia Covid-19 i w szczególnych przypadkach do osób poniżej 70 roku życia.

Termin realizacji: listopad – grudzień 2020 r.

Łączna kwota projektu wynosiła: **163 422,00 zł** z czego:

* **130 737,00 zł** dotacja

* **42 459,00 zł** wkład własny gminy miasta Ełk

W związku z krótkim okresem realizacji programu oraz ograniczeniami związanymi z pandemią COVID-19 jak również wykonywaniem zadań o podobnym charakterze w ramach realizacji innego projektu wskaźnik wykonania planu finansowego w ramach tego zadania wyniósł 32,4 %. Wydatkowano 42 457,15 zł dotacji oraz 10 614,29 zł wkładu własnego.

6) Projekt Działamy i wspieramy

Projekt rewitalizacyjny realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

Termin realizacji: 01.10.2020 r. - 31.12.2020 r.

Łączna kwota projektu wynosiła: **231 250,00 zł**, z czego:

* **218 687,50 zł** dotacja

* **12 562,50 zł** wkład własny Gminy Miasta Ełk.

Głównym celem projektu było ograniczenie i zmniejszenie liczby zakażonych COVID-19 świadczących usługi społeczne, zapobiegnięcie rozprzestrzeniania się wirusa i usprawnienie usług społecznych. Projekt przewidywał realizację zadań takich jak: wolontariat i wsparcie sąsiedzkie, COVID-19, pomoc środowiskowa, pomoc i wsparcie.

7) Projekt Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej z kompleksową ścieżką wsparcia

Projekt rewitalizacyjny realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

Termin realizacji: 01.01.2019 r. - 31.05.2021 r.

Łączna kwota projektu wynosiła: **1 439 390,40 zł**, z czego:

* **1 367 390,40 zł** dotacja

* **72 000,00 zł** wkład własny Gminy Miasta Ełk.

Projekt obejmuje działania aktywizacyjne, mające na celu zwiększenie aktywności 80 osób zamieszkałych na terenie obszarze wyznaczonym do rewitalizacji w ramach PRE na lata 2016-2023 w wieku 18-65 lat poprzez aktywizację społeczną i zawodową. Działania realizowane w nowo utworzonym ECRS STAJNIA. W ramach projektu realizowano działania w zakresie aktywizacji społecznej, zawodowej, zdrowotnej i aktywnej integracji (organizacja poradnictwa, konsultacji, warsztatów i zajęć, staży zawodowych, kursów kwalifikacyjnych, zajęć praktycznych w utworzonych i wyposażonych pracowniach przedsiębiorczości, rzemiosła i aktywności).

8) Projekt Wsparcie Ełckich Rodzin – projekt ZIT

Projekt rewitalizacyjny realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

Termin realizacji: 01.01.2019 r. - 30.11.2020 r.

Łączna kwota projektu wynosiła: **415 725,00 zł**, z czego:

* **393 725,00 zł** dotacja

* **22 000,00 zł** wkład własny Gminy Miasta Ełk.

Projekt obejmował ułatwienie dostępu do usług społecznych, w tym integracja ze środowiskiem lokalnym 45 osobom (29 kobiet i 16 mężczyzn) zamieszkałych na terenie obszarze wyznaczonym do rewitalizacji w ramach PRE na lata 2016-2023, zagrożonych wykluczeniem społecznym. W ramach projektu zapewniono działania: poradnictwo specjalistyczne (psychologa, doradcy, zawodowego, prawnika, pedagoga/logopedy, psychologa), wsparcie asystenta rodziny i pracownika socjalnego, warsztaty, zajęcia i treningi, zajęcia z hipoterapii, dogoterapii, muzykoterapii, wyjazdy rodzinne, zajęcia dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów.

9) Projekt LOKALNE PERSPEKTYWY

Realizacja projektu w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Alternatywa w Ełku w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko -Mazurskiego na lata 2014 – 2020.

Termin realizacji: 01.09.2018 r. do 31.12.2020 r.

Łączna kwota projektu wynosiła: **1 149 808,80 zł** z czego:

* **1 091 008,80 zł** dotacja

* **58 800,00 zł** wkład własny Gminy Miasta Ełk.

Projekt zakłada rozwój usług społecznych oraz integrację rodzin ze środowiskiem lokalnym poprzez udział 132 osób (75 kobiet, 57 mężczyzn) mieszkańców Miejskiego Obszaru

Funkcjonalnego Ełk w projekcie w okresie 01.09.2018 r. – 31.12.2020 r. Zadania przewidzenie do realizacji: Akademia Liderów (organizacja zajęć i treningów dla młodych liderów). Inicjatywy lokalne (praca w środowisku otwartym przez młodych liderów, streetworkerów i animatorów na terenach rewitalizowanych podwórek). Integracja rodzin (organizowanie spotkań, pikników rodzinnych). Poradnictwo specjalistyczne (prowadzenie poradnictwa przez specjalistów: psycholog, pedagog/socjoterapeuta, prawnik, doradca zawodowy). Warsztaty i treningi dla rodzin (organizacja zajęć w ramach szkoły dla rodziców, zajęć z organizacji czasu wolnego, warsztatów gospodarowania budżetem domowym, zajęć z żywienia i higienicznego trybu życia, treningu psychospołecznego).

10) Projekt Utworzenie i funkcjonowanie Młodzieżowego Klubu Integracji Społecznej

Realizacja projektu w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Alternatywa w Ełku w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko -Mazurskiego na lata 2014 – 2020. Termin realizacji: 01.08.2018 r. do 31.12.2020 r.

Łączna kwota projektu wynosiła: **719 933,00 zł**, z czego:

* **683 933,00 zł** dotacja

* **36 000,00 zł** wkład własny Gminy Miasta Ełk.

Projekt zakłada aktywizację społeczną i zawodową 40 osób w wieku 15-40lat,wykluczonych i/lub zagrożonych wykluczeniem społecznym zamieszkujących na terenie miasta Ełku oraz ich otoczenia (rodzice, rodzeństwo, opiekunowie). Zadania przewidzenie do realizacji: Aktywna integracja o charakterze społecznym (organizacja treningów kompetencji życiowych i umiejętności społecznych ,indywidualnego wsparcia psychologa/ terapeuty, usług wspierających animację lokalną, wolontariatu w teorii i praktyce). Aktywna integracja o charakterze zawodowym (organizacja warsztatów z doradcą, opracowywanie indywidualnych programów działania, warsztatów samozatrudnienia, przedsiębiorczości, ekonomii społecznej, wsparcia osoby niepełnosprawnej –trener pracy, organizacja staży zawodowych). Aktywna integracja o charakterze edukacyjnym (organizacja kursów zawodowych).

11) Program Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej

Program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2019-2020 dofinansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego

Termin realizacji: czerwiec – grudzień 2020 r.

Łączna kwota programu wynosiła **207 040,00 zł** (100 % dotacji).

Program zakładał wsparcie pełnoletnich osób niepełnosprawnych, posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

Program koordynował MOPS. Usługi asystenta realizowane były we współpracy z organizacją pozarządową (powierzenie realizacji zadania) Stowarzyszenie Pomocy Humanitarnej im św. Łazarza w Ełku. Świadczone usługi pozwoliły ograniczyć skutki niepełnosprawności oraz umożliwić aktywność sposób niepełnosprawnych, a także przeciwdziałać dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność oraz wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.

Programem objęto 43 osoby, w tym 28 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 15 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

12) Projekt „Pomoc Sąsiedzka”

Projekt „Pomoc sąsiedzka” realizowano we współpracy ze stowarzyszeniem „Razem Łatwiej”

Termin realizacji: październik – grudzień 2020 r.

Łączna kwota projektu: **5 000 zł** środki samorządu Miasta Ełku.

Program zakładał zapewnienie osobom samotnym, niesamodzielnym, niepełnosprawnym, w podeszłym wieku wsparcia i pomocy w podstawowych czynnościach dnia codziennego ułatwiających pozostanie w dotychczasowym miejscu zamieszkania poprzez organizację usług społecznych dla 6 osób w ramach pomocy sąsiedzkiej w Ełku.

Pozyskano również środki na realizację partnerskiego projektu **Lokalne Perspektywy – MOF Ełk** we współpracy ze Stowarzyszeniem Alternatywa.

Jednak w związku z zagrożeniem związanym z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS – CoV-2 wywołanej chorobą COVID -19, działania realizowano w bardzo ograniczonym zakresie, jedynie działania organizacyjne i rekrutacja uczestników.

Tabela Nr 25. Projekty realizowane w 2020 r.

Lp.	Nazwa projektu	Nazwa Programu/ źródło dofinansowania	Całkowita wartość projektu (w złotych)	Kwota dofinansowa nia (w złotych)
1.	Ełk – BEZPIECZNA RODZINA	Programu Osłonowego „Wspieranie Jednostek samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	74 137,00	56 025,00
2.	Moduł II Zapewnienie funkcjonowania Klubu Seniora Senior +	Program Wieloletni Senior+ na lata 2015-2020 Edycja 2020. Minister Rodziny i Polityki Społecznej	75 000,00	30 000,00
3.	Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych edycja 2020	Program Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych edycja 2020 Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej	46 500,00	23 250,00
4.	Program Opieka 75+	Program Opieka 75+ Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej Edycja na 2020	84 918,00	42 459,00
5.	Program Wspieraj Seniora	Program Wspieraj Seniora Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej Edycja na 2020	163 422,00	130 737,00
6.	Działamy i wspieramy	Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020	231 250,00	218 687,50
7.	Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej z kompleksową ścieżką wsparcia	Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020	1 439 390,40	1 367 390,40
8.	Wsparcie Ełckich Rodzin – projekt ZIT	Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020	415 725,00	393 725,00

9.	Projekt LOKALNE PERSPEKTYWY (projekt partnerski Stowarzyszenie Alternatywa - lider, MOPS-partner)	Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko -Mazurskiego na lata 2014 – 2020	1 149 808,80	1 091 008,80
10.	Projekt Utworzenie i funkcjonowanie młodzieżowego klubu integracji społecznej (projekt partnerski Stowarzyszenie Alternatywa - lider, MOPS-partner)	Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko -Mazurskiego na lata 2014 – 2020	719 933,00	683 933,00
11.	Program Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej Edycja 2019 i 2020	Program Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej Edycja 2019-2020 Fundusz Solidarnościowy	207 040,00	207 040,00
12.	Projekt „Pomoc Sąsiedzka” (projekt partnerski Stowarzyszenie „Razem Łatwiej” - lider, MOPS-partner)	Elcki Program Współpracy Samorządu Miasta Elk z organizacjami pozarządowymi	5 000,00	5 000,00

XII. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2021

1. Konieczność zwiększania nakładów na usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, wynikające ze wzrostu liczby osób wymagających takiej pomocy oraz ze względu na wzrost kosztów realizacji tej formy wsparcia.
2. Podejmowanie działań zmierzających do zapewnienia opieki zdrowotnej osobom starszym i niesamodzielnym, m.in. poprzez zapewnienie miejsc w zakładach opiekuńczo-leczniczych oraz zakładach pielęgnacyjno – opiekuńczych.
3. Wdrażanie programów na rzecz osób starszych i niesamodzielnym, związanych z utrzymaniem samodzielności i aktywności, a także z wykorzystaniem ich potencjału życiowego.
4. Rozwoju środowiskowych form aktywizacji i pomocy osobom starszym, niesamodzielnym, zależnym i niepełnosprawnym poprzez kontynuowanie realizacji systemu teleopieki oraz wdrażanie pomocy sąsiedzkiej, realizacji wsparcia w postaci asystent osoby niepełnosprawnej.
5. Konieczność zwiększenia środków finansowanych na zapewnienie pomocy osobom starszym, niesamodzielnym i niepełnosprawnym poprzez zapewnienie miejsc pobytu w placówkach całodobowego pobytu m.in. w domach pomocy społecznej. Wzrost wydatkowania środków na zapewnienie miejsc pobytu, wpływa obecna sytuacja gospodarcza związana z pandemią COVID - 19. Osoby zobowiązane do wnoszenia opłat, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, które wносиły opłatę w momencie utraty pracy, które straciły zatrudnienie ze względu na wprowadzone ograniczenia w gospodarce w związku z pandemią, nie będą w stanie dokonać opłaty za pobyt, co wpłynie na zwiększenie wydatków gminy na pokrycie kosztów pobytu w domu pomocy społecznej.
6. Rozwój form wsparcia w zakresie opieki dzieciom do lat 3 oraz różnorodnych form opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym.
7. Poprawa jakości usług społecznych na rzecz różnych grup społecznych, narażonych na ubóstwo i wykluczenie społeczne, dostosowanych do zmieniających się potrzeb z zastosowaniem różnorodnych i innowacyjnych metod, technik oraz narzędzi pracy.

8. Wzrost nakładów finansowych na pomoc i wsparcie w związku z możliwością zwiększenia liczby osób i rodzin wymagających wsparcia, w tym materialnego, w wyniku pogorszenia ich sytuacji socjalno – bytowej oraz zdrowotnej, w związku z sytuacją wywołaną epidemią COVID -19 oraz wzrostem liczby osób wymagających długotrwałej pracy socjalnej.
9. Aktywizacja mieszkańców poprzez reintegrację społeczno - zawodową, osób bezrobotnych i pozostających bez pracy.
10. Konieczność zapewnienia poradnictwa specjalistycznego świadczonego osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.
11. Wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, m.in. poprzez pomoc i wsparcie asystentów rodziny.
12. Doskonalenie kadry Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, m.in. poprzez zapewnienie superwizji pracownikom socjalnym i asystentom rodziny, organizowanie tematycznych szkoleń i warsztatów.
13. Konieczność zapewnienia wymaganej liczby asystentów rodziny, pracowników socjalnych zgodnie z wymaganiami ustawowymi.
14. Zapewnienie odpowiedniego poziomu wynagradzania, uwzględniając wielkości ponoszonych wydatków na świadczenie usług na odpowiednim poziomie przez osoby o odpowiednich kwalifikacjach i doświadczeniu, w tym opiekunów, pracowników socjalnych i asystentów rodziny.
15. Rozwój infrastruktury społecznej w zakresie mieszkalnictwa chronionego i wspieranego oraz w zakresie placówek dla osób bezdomnych, wynikający ze standaryzacji zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Konieczność zapewniania na terenie miasta placówek każdego stopnia.
16. Konieczność podejmowania działań profilaktycznych, psychoedukacyjnych w szczególności skierowanych do dzieci i młodzieży w zakresie radzenia sobie z trudnościami i problemami społecznymi.
17. Wzrost zapotrzebowania w zakresie rehabilitacji społecznej osób długotrwale chorych i niepełnosprawnych.
18. Rozwój usług społecznych, szczególnie dla osób niesamodzielnych, chorych psychicznie i z zaburzeniami psychicznymi.
19. Konieczność podejmowania zintegrowanych, interdyscyplinarnych działań mających na celu skuteczne, profesjonalne, kompleksowe i wieloaspektowe wsparcie osób doznających przemocy, szczególnie w aspekcie „zamknięcia” w środowisku rodzinnym, spowodowanym epidemią COVID -19.

Sytuacja pandemii koronawirusa SARS-CoV- 2, wywołującego chorobę COVID-19, jest bez wątpienia nadzwyczajna, a jej rozmiary zupełnie zaskakujące i nieprzewidywalne. Stanowi ona wyzwanie dla lokalnej polityki społecznej. Społeczne, ekonomiczne oraz psychiczne skutki pandemii będą długotrwałe, a ich faktyczny zasięg nie jest możliwy do przewidzenia. W zakresie polityki społecznej będą one szczególnym wyzwaniem, wobec pojawienia się przez długi czas nieznanymi do tej pory zjawisk.

Istotną kwestią będzie zaangażowanie różnych podmiotów, instytucji oraz organizacji pozarządowych w konieczność przeciwdziałania wobec pojawiających się kryzysów, a także negatywnych skutków długotrwałej izolacji społecznej, jakimi okazały się być częstsze sytuacje przemocy w rodzinie.

Wymiar istniejących problemów społecznych oraz wyzwań ukazuje potrzebę zwiększania nakładów i środków finansowych na realizację zadań w zakresie polityki społecznej m.in. obszarze pomocy społecznej, wspierania rodziny oraz przeciwdziałania przemocy.

W świetle analizy sprawozdania wskazuje się najpilniejsze kierunki interwencji, które mogłyby przyczynić się do poprawy sytuacji w obszarze pomocy społecznej m.in:

- poszerzanie działań służących aktywizacji – społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej oraz zawodowej – osób pozostających bez pracy, marginalizowanych i zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym;
- rozwój działań służących wspieraniu rodzin niewydolnych opiekuńczo – wychowawczo;
- konieczność zapewnienia właściwej i bezpiecznej opieki oraz stworzenia odpowiednich warunków do funkcjonowania coraz większej liczby osób w podeszłym wieku, poprzez rozwój środowiskowego systemu wsparcia osób starszych, niesamodzielnych, chorych i niepełnosprawnych;
- konieczność zapewnienia opieki i wsparcia w codziennym funkcjonowaniu osób niepełnosprawnych w tym z zaburzeniami psychicznymi oraz ich opiekunów, którzy ze względu na stan pandemii w sposób szczególny dotknięci zostali ograniczeniami funkcjonowania instytucji i podmiotów, zwłaszcza świadczących wsparcie dzienne (środowiskowych domów samopomocy, klub seniora);
- konieczność podejmowania różnorodnych działań wzmacniających rodziny i osoby, w tym dzieci i młodzież dotknięte kryzysami w wyniku epidemii COVID-19;
- konieczność podejmowania działań interdyscyplinarnych na rzecz profesjonalnej pomocy, a w szczególności osobom dotkniętym przemocą w rodzinie;
- wzmacnianie współpracy instytucji pomocy i integracji społecznej oraz instytucji rynku pracy, a także organizacji pozarządowych na rzecz osób bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- systematyczna weryfikacja potrzeb materialnych, socjalno-bytowych i zdrowotnych mieszkańców zagrożonych sytuacją kryzysową i na bieżąco podejmować stosowne działania, aby zachować ciągłość wsparcia dla najbardziej potrzebujących;
- ze względu na sytuację społeczno - gospodarczą spowodowaną epidemią COVID-19, a także wzrost zapotrzebowania na pomoc finansową na podstawowe środki niezbędne do życia, ze względu na trudną sytuację materialną, przewiduje się, konieczność zwiększania środków finansowych na świadczenia z pomocy społecznej.